

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ AL ROMÂNIEI
RAPORT DE ACTIVITATE
MAI 2006 - NOIEMBRIE 2009

Evaluarea de către Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național (denumit în continuare „*autoritatea managementului*”) potrivit prevederilor OUG nr.189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, a activității Muzeului Național de Artă al României (denumit în continuare *MNAR*) implică nu numai prezentarea evoluției fenomenului artistic în genere în perioada de referință ci, mai ales prezentarea aplicată a evoluției organizatorice și instituționale a MNAR. Tocmai de aceea, în vederea cunoașterii situației economico-financiare, instituționale și deopotrivă artistico-culturale a MNAR, vom prezenta în cele ce urmează un raport complet aplicat privind atât evoluția culturală cât și economico-financiară în perioada mai 2006 – noiembrie 2009 (denumită în continuare perioada de referință).

- 30 noiembrie 2009 -

A. EVOLUȚIA INSTITUȚIEI ÎN RAPORT CU MEDIUL ÎN CARE ÎȘI DESFĂȘOARĂ ACTIVITATEA ȘI ÎN RAPORT CU SISTEMUL INSTITUȚIONAL EXISTENT

a.1. colaborarea cu instituțiile/organizațiile culturale care se adresează aceleiași comunități – tipul/forma de colaborare, după caz, proiectele desfășurate împreună cu acestea;

a.2. participare în calitate de partener (coorganizator, coinițiator, invitat, participant etc.) la programe/proiecte europene/internaționale.

a.3. acțiuni de publicitare a proiectelor proprii ale instituției;

a.4. acțiuni întreprinse pentru îmbunătățirea promovării/activități PR/strategii media;

a.5. apariții în presa de specialitate - dosar de presă aferent perioadei de raportare;

a.6. profilul beneficiarului actual:

- analiza cifrelor estimate comparativ cu cele realizate;
- estimări pentru atingerea altor categorii de beneficiari;

a.7. realizarea unor studii vizând cunoașterea categoriilor de beneficiari - măsurători cantitative și calitative efectuate în perioada raportată;

- beneficiarul țintă al programelor:
- pe termen scurt;
- pe termen lung;

a.8. analiza utilizării spațiilor instituției;

a.9. îmbunătățiri aduse spațiilor în perioada raportată: modificări, extinderi, reparații, reabilitări, după caz;

a) Evoluția instituției în raport cu mediul în care își desfășoară activitatea și în raport cu sistemul instituțional existent:

a.1. colaborarea cu instituțiile/organizațiile culturale care se adresează aceleiași comunități – tipul/forma de colaborare, după caz, proiectele desfășurate împreună cu acestea;

Eficientizarea activității artistice, ca scop declarat al conducerii MNAR a impus în perioada de referință supusă analizei nu numai diversificarea formelor de colaborare pe plan național și internațional, ci și înmulțirea și diversificarea acestor forme de colaborare, toate având ca finalitate obiectivă atât sporirea vizibilității activității artistice desfășurate de muzeu, cât și eficientizarea activității sale în genere.

Pe plan intern, în perioada 2006-2009, în calitatea sa de instituție publică de importanță națională, MNAR a colaborat cu un număr important de muzee sau galerii în vederea organizării unor expoziții temporare dintre care evidențiem: **România în timpul lui Carol I. 1866-1914**, Muzeul Național de Istorie a României, București (10 mai - 31 august 2006), **Dimensiuni ale abstractului**, Galeria Dialog, București (28 august - 3 octombrie 2006), **Expoziția retrospectivă Ervant Nicogosian**, Galeria Senso, București (3 octombrie - 4 decembrie 2006), **Corneliu Baba**, Muzeul de Artă, Timișoara (21 decembrie 2006 -17 decembrie 2007), **Mișu Popp – reprezentant al academismului românesc**, Muzeul Național Brukenthal, Sibiu (23 martie-15 aprilie 2007), Muzeul de Artă Brașov (25 aprilie-13 mai 2007), **Comunismul în România**, Muzeul Național de Istorie a României, București (28 iunie – 15 octombrie 2007), **Faust. Geta Brătescu**, Muzeul Național Brukenthal, Sibiu (29 mai – 22 iunie 2008), **Ieri, nu demult** (expoziție retrospectivă Ion Nicodim), Galeria Anticariat Curtea Veche, București (15 martie – 1 mai 2008), Galeria de Artă Dana, Iași (10 octombrie – 15 noiembrie 2008), **Hans Eder** (expoziție retrospectivă), Muzeul de Artă, Brașov (18 aprilie – 20 mai 2008), **Capodopere din muzeele românești, furate și recuperate**, SC Artmark SRL - București (22 septembrie-18 octombrie 2009), **Bassarabia Maia**, SC Artmark SRL – București (19 iunie-5 august 2009), **Familia Regală – o istorie a imaginii**, Muzeul Național de Istorie a României (27 aprilie-15 iunie 2009), **Expoziția retrospectivă Octavian Angheluță**, Muzeul Municipiului București (1-30 noiembrie 2009), **Expoziția comemorativă dedicată artistului Apcar Baltazar**, Primăria Sectorului 2, Galeria Dialog (16 noiembrie 2009-5 ianuarie 2010)

a.2. participare în calitate de partener (coorganizator, coiniiator, invitat, participant etc.) la programe/proiecte europene/internaionale.

Pe plan internaional, în perioada 2006-2009 MNAR a fost în numeroase ocazii inițiator, coautor, colaborator ori asociat al unor prestigioase instituții culturale europene la organizarea, managerizarea și realizarea unor proiecte culturale comune destinate publicului european și nu numai. În acest sens, deosebit de relevante pentru evidențierea componentei asociative a muzeului sunt următoarele expoziții/proiecte culturale:

1. *Pictori români în Bretania* reprezintă un proiect amplu realizat de MNAR în parteneriat cu Muzeul Departamental Breton din Quimper, care a prezentat publicului țintă influența, impactul cultural-artistic generat de „lumea bretonă” asupra mai multor generații de

artiști români. Sub aspect organizatoric menționăm că într-o primă etapă a proiectului, în perioada iunie – octombrie 2009, a fost deschisă la Muzeul Departamental Breton din Quimper expoziția *Pictori români în Bretania* în care au fost expuse șaptezeci și șapte de lucrări de pictură și grafică din patrimoniul MNAR, realizate în Bretania de o serie de

artiști români, precum Nicolae Grigorescu, Gheorghe Petrașcu, Theodor Pallady, Eustațiu Stoenescu, Iosif Iser sau Jean Al. Steriadi. În a doua etapă a proiectului, desfășurată în perioada 6 noiembrie 2009 – 7 februarie 2010, expoziția *Călătorie în Bretania* a fost și este prezentată la sediul MNAR și cuprinde peste 200 de lucrări de artă plastică și decorativă create de artiști francezi și români, multe dintre ele aflate în premieră în România, alături de obiecte de artă populară, costume somptuos brodate și piese de mobilier tradițional.

2. *Modernismul în Balcani* a deschis o nouă pagină în istoria MNAR întrucât pentru prima oară muzeul a fost co-organizator al unei expoziții tripartite itinerante finanțată din fonduri europene nerambursabile de către Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual & Cultură din cadrul Uniunii Europene în Programul Cultura (2007-2013). Sub aspect organizatoric

parteneriatul dintre MNAR, Fundația B&M Theodorakis de la Atena, Grecia și Galeria Națională de Artă de la Sofia, Bulgaria și-a propus și a reușit să aducă în atenția publicului modalitățile în care modernismul în pictură a fost asimilat și interpretat în regiunea balcanică. Expoziția *Ipostaze ale modernismului. Pictura în Bulgaria, Grecia, România, 1910-1940* a fost deschisă la sediul MNAR în perioada 2 octombrie – 29 noiembrie 2009, fiind însoțită de manifestări conexe, ce pun în valoare evenimentul cultural excepțional. După popasul de la București, expoziția va fi itinerată la Galeria Națională de Artă de la Sofia și la Fundația B&M Theodorakis de la Atena, până în luna mai 2010.

3. Napoleon al III-lea și Principatele Române reprezintă un amplu proiect expozițional organizat pentru a marca o dublă aniversare: 200 de ani de la nașterea împăratului Napoleon al III-lea (în 2008) și 150 de ani de la Unirea înfăptuită prin dubla alegere ca

principe domnitor în Moldova și Țara Românească a lui Alexandru Ioan Cuza (în 2009). Având în vedere importanța acestui eveniment cultural romano-francez, MNAR a colaborat atât cu Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național din România cât și cu Muzeul Național al Castelului din Compiègne, Reuniunea Muzeelor Naționale din Franța și Institutul

Francez din București. În plus, pentru ilustrarea completa a celor doua evenimente aniversate, aproximativ 30 de muzee și instituții de cultură din România și Franța au împrumutat lucrări la această manifestare de amploare: Biblioteca Academiei Române, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Municipiului București, Muzeul de Artă din Iași, Muzeul de Artă din Timișoara, Arhiva Ministerului de Externe Francez, Biblioteca Națională a Franței, Muzeul Orsay, Muzeul Luvru, Muzeul Gustave-Moreau, Muzeul Marmottan-Monet, Petit Palais ș.a. Beneficiind de suportul real al unor prestigioase instituții de cultură cât mai ales de sprijinul constant al Ambasadei Franței la București, expoziția itinerantă a fost deschisă la MNAR (în intervalul octombrie 2008–februarie 2009) și apoi la Muzeul Național al Castelului de la Compiègne (în perioada 20 martie - 29 iunie 2009) bucurându-se de un real succes internațional.

4. Armenia-România. Legături culturale. Organizată la Galeria Națională de Artă din Erevan în perioada 4-30 aprilie 2008 ca urmare a colaborării dintre MNAR, Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, Ambasada României la Erevan și Ministerul Culturii din

Republica Armenia, expoziția *Armenia-România. Legături culturale* a reprezentat o punte culturală ce s-a stabilit între cele două muzee.

a.3. acțiuni de publicitate a proiectelor proprii ale instituției;

Conștientizând faptul că publicitatea în genere și serviciile media în special constituie prin impactul lor o componentă însemnată a realizării scopurilor declarate ale activității manageriale într-o instituție de cultură de importanță națională, conducerea MNAR și-a propus să realizeze și să implementeze o strategie comunicațională reală și eficientă care să permită valorificarea activităților desfășurate instituțional de MNAR. Astfel, în perioada de referință a fost implementată **strategia de comunicare cu mass-media**, care și-a propus transformarea mass-media într-un mijloc de comunicare și educare în timp real, dinamic și convingător, care să completeze acțiunile directe ale muzeului prin mărirea gradului de adresabilitate. În acest sens au fost evaluați și identificați parteneri media strategici care au posibilitatea de a deveni susținători constanți ai activităților organizate de muzeu.

În consecință, s-au încheiat **parteneriate media** cu TVR Cultural, Realitatea TV, Cotidianul, Șapte Seri, 24 FUN, Time Out București, Radio RFI România, Radio Itsy Bitsy, Radio România Actualități și Radio România Cultural. Astfel, la modalitățile uzuale de promovare a evenimentelor organizate de muzeu – difuzarea de comunicate de presă, organizarea de conferințe de presă, tipărirea de materiale promoționale (bannere, afișe, cataloage, cărți poștale, pliante, broșuri, flyere) – se mai adaugă difuzarea de spoturi radio sau TV, de filme documentare sau publicarea de ad-print-uri.

În afara acestor acțiuni de promovare uzuale, pentru expozițiile eveniment au fost concepute *campanii de promovare* dedicate, care au presupus realizarea de fillere de către Realitatea TV sau documentare ample despre organizarea expozițiilor produse de TVR Cultural. Astfel, este de menționat că, pentru promovarea circuitului muzeal organizat cu prilejul **Noapții muzeelor** au fost încheiate de fiecare dată parteneriate speciale după cum urmează: **Noaptea muzeelor** din 2008 a fost promovată de partenerii media Time Out București, ProFM Dance, MTV, Gândul, Pro TV Magazin, LiterNet.ro; **Noaptea muzeelor 2009** a avut ca parteneri media pe Radio Guerilla, Zoom TV, Cocor Chanel, Dor de ducă, Metropotam și 24 FUN.

Independent de comunicarea cu mass-media, a devenit prioritară pentru muzeu **comunicarea directă cu publicul său țintă**. Aceasta se realizează nu numai prin intermediul cărților de impresii aflate la dispoziția vizitatorilor atât în galeriile cu expunere permanentă cât și în expozițiile temporare, al afișelor și fluturașilor care anunță programul activităților, dar și prin intermediul *newsletter*-elor care se transmit prin e-mail cu regularitate către public. De asemenea, mesajele se transmit diferențiat către cei interesați de

programele pentru adulți și cei interesați de programele pentru familii. În ultimii ani bazele de date cu cei care doresc să primească informații direct de la muzeu au crescut constant. De asemenea, programele pentru public sunt promovate prin intermediul broșurilor care se distribuie la consfăturile cadrelor didactice, în școli și direct la sediul muzeului.

În paralel cu aceste activități, în vederea implementării în viitor a unor programe publicitare cu impact mai mare la public, MNAR a inițiat o colaborare cu agenția de publicitate **GMP** în vederea realizării unui studiu de piață și a unui concept de campanie de publicitate outdoor, care este în curs de implementare. De asemenea, MNAR a participat la Festivalul de publicitate neconvențională *ADfel* 2009, desfășurat în perioada 31 august – 6 septembrie 2009 pe terasa La Motoare.

a.4. acțiuni întreprinse pentru îmbunătățirea promovării/activității PR/strategii media;

Lansarea site-ului www.mnar.arts.ro în martie 2007 a contribuit decisiv la creșterea vizibilității muzeului, fiind un instrument util atât pentru informarea publicului, cât și pentru receptarea mesajelor acestuia, prin intermediul secțiunii *Carte de oaspeți*. De asemenea, în ultimele luni s-a înregistrat o creștere a numărului de vizitatori ai site-ului, care este actualizat în permanență și beneficiază și de varianta în limba engleză. O dată cu lansarea site-ului s-a pus în aplicare și planul de **comunicare on line**, care urmărește actualizarea textelor și imaginilor despre galeriile permanente și programele pentru public pe site-uri culturale, de recomandări pentru timpul liber, informații legate de turism, de educație etc. precum și inserarea link-ului către site-ul nostru.

În 2009, în săptămâna dinaintea **Noptii muzeelor**, site-ul MNAR a avut un număr de 5000 de vizitatori, iar site-ul www.noapteamuzeelor.ro, special creat pentru acest eveniment de MNAR împreună cu Asociația Prietenii MNAR și Rețeaua Națională a Muzeelor din România, a avut un număr de 13.000 de vizitatori.

De asemenea, muzeul a creat, în luna septembrie 2009, un cont pe platforma online *facebook*, atrăgând, în mai puțin de 3 luni, aproape 2000 de prieteni și 4000 de fani care primesc informații într-o manieră foarte atractivă, adaptată mediului virtual al platformelor de socializare.

a.5. apariții în presa de specialitate - dosar de presă aferent perioadei de raportare;

În perioada de raportare, mass-media a reflectat într-un număr însemnat de articole sau alte mijloace de comunicare activitățile, expozițiile și programele întreprinse/desfășurate cu succes de MNAR. Astfel, au fost publicate 1784 de articole în presa scrisă, 112 machete publicitare în ziare și reviste, aproximativ 410 de știri la radio și 200 de știri la TV, difuzate de

către posturi din țară și din străinătate. De asemenea, la posturile radio parteneri media ai muzeului, au fost difuzate 24 spoturi de promovare a expozițiilor temporare și a evenimentelor speciale. Dosarul de presă complet în format digital, ce cuprinde și o selecție a articolelor aparute în presa internațională se găsește anexat prezentului raport.

a.6. profilul beneficiarului actual

În calitatea sa de instituție publică de interes național, MNAR se adresează mai multor categorii de public țintă, pentru care există oferte personalizate. În acest sens, MNAR a căutat și caută nu numai să diversifice oferta culturală destinată publicului ci și să sporească calitatea acestei oferte, intenționând și reușind astfel să cultive nu numai simțul artistic al publicului țintă ci și propria sa imagine. Având deopotrivă un mare grad de diversificare și adresabilitate dar și o calitate deosebită, serviciile culturale oferite de MNAR nu au rămas fără ecou în rândul publicului țintă, o dovadă în acest sens fiind creșterea numărului de vizitatori de la an la an.

Pornind de la scopurile declarate ale activității sale, MNAR urmărește creșterea gradului de interacțiune cu publicul său țintă prin prestarea unor servicii sau programe cu adresabilitate directă ori prin utilizarea unor materiale informative sau publicitare atractive pentru fiecare categorie de public. În demersurile sale de eficientizare a activității culturale, pornind în principal de la criteriile de segmentare a publicului țintă în funcție de vârstă și zona de proveniență, MNAR a identificat categoriile de beneficiari ai activității sale nemijlocite: preșcolari, elevi și studenți, public adult, pensionari, vizitatori din străinătate.

Oferta cultural artistică a MNAR are în vedere aceste criterii de segmentare, astfel că muzeul realizează programe pentru licee, școli și grădinițe, programe pentru familii, activități în atelierul *Pasărea ascunsă în piatră*, programe pentru adolescenți, programe pentru publicul adult și ghidaje generale și tematice în limbile română, franceză și engleză.

Pentru a răspunde cât mai bine nevoilor categoriilor de public țintă identificate, MNAR lucrează și cu alte criterii de segmentare așa cum se întâmplă în cazul programelor pentru familii, care se adresează adulților cu copii cu vârste cuprinse între 4 și 12 ani.

De asemenea, pornind de la grupul țintă al elevilor, MNAR se adresează și copiilor cu dizabilități sau provenind din medii defavorizate.

- analiza cifrelor estimate comparativ cu cele realizate;

În ceea ce privește numărul estimat de vizitatori, MNAR și-a propus, pentru perioada 2008-2010, atragerea a aproximativ 100.000 de vizitatori la sediul propriu. În 2008 numărul acestora a fost de 115.000, iar în 2009, până la data de 30 noiembrie de 94.950.

- estimări pentru atingerea altor categorii de beneficiari;

Muzeul Național de Artă al României a elaborat o nouă strategie de educație, potrivit căreia prioritățile instituției sunt fidelizarea categoriilor de public țintă deja existent, identificarea și atragerea de noi grupuri țintă, precum și conceperea de proiecte care au ca beneficiari adolescenți și tineri.

a.7. realizarea unor studii vizând cunoașterea categoriilor de beneficiari - măsurători cantitative și calitative efectuate în perioada raportată;

Studii vizând cunoașterea categoriilor de beneficiari; dimensionari cantitative/calitative pe termen scurt/mediu aferente perioadei de referință: dintre categoriile de beneficiari ai serviciilor culturale oferite de MNAR un rol extrem de important îl deține atât publicul foarte tânăr cât și publicul adult, categorii pe care muzeul își propune să le atragă și pe viitor. Cu titlu de exemplu, amintim că în perioada februarie-iulie 2009, MNAR a avut 52.000 vizitatori, dintre care aproximativ 30% erau tineri având vârsta cuprinsă între 18 și 35 de ani. De asemenea, din diferența de 37.000 de beneficiari ai expozițiilor și programelor oferite de muzeu în perioada respectivă, precizăm ca aproximativ 30% plătitori de bilet erau elevi și studenți; 30% plătitori de bilet public adult; aproximativ 5% pensionari; aproximativ 15 % din totalul vizitatorilor cu variații în funcție de sezon (aproximativ 10% în lunile februarie și martie și între 15%-20% în lunile aprilie-iulie) erau vizitatori din străinătate. Tot aici menționăm că vizitatori care au beneficiat de gratuitate în prima miercuri a fiecărei luni, participanți la vernisaje, precum și categorii speciale care în general beneficiază de gratuități au fost aproximativ 35%.

În vederea lansării unei noi oferte educaționale începând cu anul școlar 2006-2007 și a realizării pliantelor de promovare a programelor, au fost aplicate **chestionare** și au fost realizate **interviuri** cu beneficiarii programelor de educație muzeală prin care am aflat preferințele acestora în ceea ce privește structura programelor educative oferite de muzeu, evaluarea activităților de către vizitatori, propunerea unui nou orar de desfășurare etc. Acest lucru s-a realizat și cu ajutorul celor două **e-grupuri** înființate pentru participanții fideli la programele oferite de muzeu, unul fiind creat pentru părinții care participă la programele pentru familie, cel de-al doilea fiind destinat participanților la programele pentru adulți.

Pe lângă opiniile participanților la programele pentru public, au fost culese și informații privind părerea vizitatorilor despre galeriile cu expunere permanentă ale muzeului. Au fost aplicate chestionare la redeschiderea Galeriei de Artă Europeană și cu ocazia **Nocturnei** de la Muzeul Theodor Pallady. De asemenea, în 2008 au fost organizate două **focus-grupuri** pentru a afla opinia vizitatorilor despre Galeria Națională.

Pornind de la **feed-back**-ul obținut, noua ofertă educațională a fost adaptată nevoilor grupurilor-țintă, înmulțindu-se constant categoriile de beneficiari ai activităților pentru public.

În octombrie 2006 au fost introduse **programele pentru grădinițe** și pentru familii cu copii de **4-6 ani**, iar în 2007 structura activităților pentru adulți s-a modificat, fiind introdus un nou tip de program: **Opera sub clar de... lupă**, care prezintă o singură lucrare din expunerea permanentă a muzeului sau dintr-o expoziție temporară, propunând în același timp un model analitic. De asemenea, în urma analizei chestionarelor aplicate publicului, a fost modificat orarul de desfășurare al programelor pentru publicul adult – **Rendez-vous cultural** și **Un ceas pentru artă**.

Tot în 2007, în conformitate cu noua strategie de educație, au fost introduse **programele pentru adolescenți** cu o structură diferită de cea a programelor pentru școli sau pentru familii, având în vedere caracteristicile acestui grup-țintă. După ce a debutat în 2007, cu tema **Artă și literatură**, ciclul de programe pentru adolescenți a continuat în 2008 cu temele **Artă și film. Eppur si muove** (22-23 martie 2008) și **Artă și Muzică. Cvartet pe pânză I, II** (23-24 august 2008). În anul 2009, în cadrul programelor pentru adolescenți, s-au realizat performance-uri Dada în expoziția **Ipostaze ale modernismului. Pictura în Bulgaria, Grecia și România, 1910-1940** (14 și 28 noiembrie). Interactivitatea și interdisciplinaritatea sunt principalele caracteristici ale abordării pentru acest grup-țintă.

În noiembrie 2007 a fost inaugurat atelierul ludic **Pasărea ascunsă în piatră** – un spațiu interactiv de inițiere în opera lui Constantin Brâncuși, destinat copiilor cu vârste între 4 și 12 ani. Prezentat în premieră în România, acest atelier a fost conceput și realizat de către specialiștii în educație ai Muzeului Național de Artă Modernă – Centrul Georges Pompidou din Paris și donat muzeului nostru, după ce a fost itinerat în mai multe țări europene. Atelierul este structurat în opt module interactive ce transpun „în joc” tematica și vocabularul plastic al operei lui Constantin Brâncuși: materiale, unelte, forme, oferind copiilor posibilitatea de a se familiariza cu lucrările maestrului și de a descoperi secretele sculpturii moderne.

De asemenea, în 2007 muzeul a conturat oferta educativă pentru **copii cu nevoi speciale**; s-a inițiat o colaborare cu Școala pentru Copii cu Deficiențe de Vedere și cu Școala pentru Hipoacuzici, în vederea asigurării accesului persoanelor cu dizabilități la patrimoniul MNAR. În acest sens, elevi de gimnaziu din aceste două școli au beneficiat de programe educative adaptate nevoilor fiecărui tip de grup. În același timp, muzeul a organizat programe educative pentru copii și tineri provenind din medii defavorizate, protejați de centre de plasament, asociații și fundații precum Asociația *Chance for Life*, Fundația *Icoana*, Asociația *Caritas*, Fundația *Parada*, Fundația *Casa Deschisă* și Fundația *Freedom House*.

Așadar, Muzeul Național de Artă al României și-a propus și a realizat în perioada de referință o ofertă educativă complexă, care cuprinde programe specifice ce se adresează grupurilor de preșcolari și grupurilor de elevi din toate ciclurile școlare, cadrelor didactice, adolescenților, adulților și familiilor cu copii cu vârste cuprinse între 4 și 12 ani. Acestor activități, care se desfășoară în mod curent, li se adaugă programele pentru copii cu dizabilități psihice, de văz și de auz sau programele pentru copii provenind din medii defavorizate, organizate la cererea instituțiilor autorizate.

- **Programele pentru familii** care s-au desășurat atât în expozițiile temporare, în cadrul Galeriei de Artă Veche Românească, în Galeria de Artă Românească Modernă, în Galeria de Artă Europeană, la Muzeul Colecțiilor de Artă, precum și la Muzeul Theodor Pallady.

- **Programele pentru publicul adult:** *Rendez-vous cultural* (prezentări însoțite de material ilustrativ urmate de ghidaje în galerii sau expoziții), *Un ceas pentru artă* (10 ghidaje tematice în regim de gratuitate) și *Opera sub clar de... lupă* (prezentări centrate în jurul unei opere) s-au desfășurat în expozițiile temporare și în galeriile permanente.

- **Programe educative pentru școli și grădinițe:** vizite active și cursuri în atelierul de creație, la care au participat elevi (clasele I–XII) și preșcolari, însoțiți de profesori, învățători sau educatori.

- **Programe pentru adolescenți**, în cadrul galeriilor permanente și al expozițiilor temporare.

- **Programe în spațiul ludic *Pasărea ascunsă în piatră*** pentru școli și familii.

- Activități educative pentru copii, în cadrul programului **Școala de sâmbătă** organizate la Muzeul Theodor Pallady.

- **Programe educative în regim de gratuitate pentru copii protejați de centre de plasament, asociații și fundații, precum și pentru copii cu deficiențe de vedere și auz, handicap fizic și probleme psihice ușoare**, la cererea instituțiilor autorizate.

- **Ghidaje generale și tematice, în limbile română, engleză și franceză.**

Întrucât anumite tipuri de programe au dovedit că au un succes care depășește capacitatea muzeului de a onora cererile, MNAR a demarat **sesiuni de formare pentru studenți** care efectuează stagii de practică sau care se implică în activitatea muzeului în regim de voluntariat.

a.8. analiza utilizării spațiilor instituției;

Prin întreaga sa structură decizională, managementul MNAR a urmărit și a realizat o mai bună utilizare a spațiilor, indiferent dacă acestea se aflau în sediul central sau în alte spații aflate în administrare. În acest sens, menționăm câteva date statistice:

Muzeul Național de Artă al României - Sediul Central (fostul palat regal) este utilizat în prezent în proporție de cca. 65%, iar diferența de 35% se află în reparații capitale. Suprafața utilă totală este 60.000 mp din care: 17,5 % suprafață săli de expunere (10.500 mp); 11% suprafață depozite de patrimoniu (6500 mp); 7% suprafață spații destinate altor activități: Sala Auditorium, Sala Tronului, Sufrageria Regală, Sala Oglinzilor (cca 4.000 mp); 64,5 % suprafață laboratoare de restaurare, ateliere tehnice, birouri, holuri, spații administrative (cca. 21.000 mp). Toate spațiile destinate publicului au facilități pentru accesul persoanelor cu handicap locomotor.

Muzeul Colecțiilor de Artă (fostul Palat Romanit – Corpurile A + B + C) aflat din luna mai 2009 în reparații capitale are o suprafață utilă totală de 5500 mp din care: 90% suprafață

săli de expunere (5000 mp); 5,5% suprafață depozite de patrimoniu (300 mp); 4,5% suprafață spații cu destinație magazin muzeu, birouri tehnice și administrative (cca. 200 mp); La redeschiderea muzeului toate spațiile destinate publicului vor dispune de facilități pentru accesul persoanelor cu handicap locomotor.

Muzeul Theodor Pallady dispune de o suprafață utilă totală: 445 mp din care: 50% suprafață săli de expunere (222,5 mp); **50% suprafață spații destinate altor activități și tehnice (222,5 mp);**

Muzeul K. H. Zambaccian dispune de o suprafață utilă totală de 280 mp din care: 70% suprafață săli de expunere (200 mp); 15% suprafață depozite de patrimoniu (40 mp); 15% suprafață spații destinate altor activități și tehnice (40 mp);

Muzeul dr. Ioan și Nicolai Kalinderu aflat în prezent în reparații capitale are o suprafață utilă totală de 330 mp din care: 75% suprafață săli expunere (250 mp); 25% suprafață spații destinate altor activități și tehnice (80 mp);

a.9. Îmbunătățiri aduse spațiilor în perioada raportată: modificări, extinderi, reparații, reabilitări, după caz;

Muzeul Național de Artă al României este amplasat în zona centrală a Bucureștiului, în clădirea fostului palat regal, edificiu semnificativ pentru arhitectura bucureșteană a secolelor XIX-XX. Situată în corpul Kretzulescu al muzeului, **Galeria de Artă Europeană** a fost inaugurată în mai 2000, fiind ulterior reamenajată și redeschisă pentru public în anul 2007.

Galeria Națională, se află în corpul Știrbei al muzeului și cuprinde colecția de artă veche românească și colecția de artă românească modernă. Inaugurată în aprilie 2002, **Galeria de Artă Veche Românească** include piese din provinciile istorice (Țara Românească, Moldova și Transilvania) datând din secolele XIV-XVIII. Galeria cuprinde, de asemenea, un **Tezaur** alcătuit din piese laice și de cult din metale prețioase. **Galeria de Artă Românească Modernă**, care s-a redeschis în martie 2001, deține cea mai valoroasă colecție de pictură și sculptură românească din țară, oferind o imagine cuprinzătoare a evoluției artei naționale din primele decenii ale secolului al XIX-lea și până la mijlocul secolului al XX-lea.

MNAR administrează, de asemenea, și **Muzeul Colecțiilor de Artă, Muzeul K.H. Zambaccian, Muzeul Theodor Pallady și Muzeul Ioan și dr. Nicolai Kalinderu** (intrat în administrarea MNAR conform H.G. din 26 septembrie 2005).

Datorită importanței sale în păstrarea și afirmarea națională și internațională a valorilor culturale românești MNAR se numără printre instituțiile selectate în anul 2007 pentru a primi finanțare în vederea consolidării, restaurării și modernizării Corpului Central al fostului palat regal, a Corpurilor B și C ale Muzeului Colecțiilor de Artă, precum și a Muzeului Ioan și dr. Nicolai Kalinderu. Finanțarea se datorează împrumutului oferit României în vederea

reabilitării monumentelor istorice de către Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei și se desfășoară prin Unitatea de Management a Proiectului, aflată în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor. Lucrările de consolidare, restaurare și modernizare la Corpul Central al Muzeului Național de Artă al României au demarat în septembrie 2009, în conformitate cu contractul încheiat între Unitatea de Management a Proiectului, aflată în subordinea Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, MNAR și societatea Aedificia Carpați. Lucrările au început în luna septembrie curent și vor dura 29 de luni fiind evaluate la suma de 16 milioane euro.

După finalizarea lucrărilor, la etajul III al Corpului Central vor fi amenajate **Galeria de Artă Orientală și Galeria de Artă Decorativă Europeană**. În ultimii 20 de ani bogatele și valoroasele colecții de artă orientală și de artă decorativă ale MNAR nu au beneficiat de o expunere permanentă din lipsa unor spații adecvate, ele fiind prezentate publicului doar în selecții tematice, în cadrul unor expoziții temporare. Sălile de expunere de la etajul III au fost închise în urma cutremurului din 1986, care a afectat întregul Corp Central al clădirii.

Banii proveniți de la Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei au ca destinație refacerea structurii de rezistență, consolidarea și restaurarea clădirii, în această sumă nefiind incluse și costurile amenajărilor necesare expunerii operelor de artă în condiții optime. Acestea se vor realiza exclusiv din sponsorizările obținute în urma campaniei RESTORE THE BEAUTY desfășurată în perioada mai-septembrie 2008.

Cel mai important proiect de finanțare al anului 2008 a fost campania de atragere de fonduri "**Restore the Beauty**", fonduri destinate amenajării muzeale și ambientării spațiilor care vor găzdui colecția de artă orientală și colecția de artă decorativă europeană, cu scopul de a readuce în atenția publicului un patrimoniu important și prea puțin cunoscut. Comitetul proiectului, coordonat cu entuziasm și dăruire de dna. Jenny Taubmann, soția Ambasadorului S.U.A. la București la acea dată, dl. Nicholas F. Taubmann, o mare prietenă a muzeului nostru și generozitatea sponsorilor contribuie astfel la repunerea în circuitul muzeal a două valoroase colecții ale Muzeului Național de Artă al României. Suma totală ce a fost strânsă cu acest prilej este de **1.600.000 Euro**, plătibili în trei tranșe anuale. Este pentru prima dată când o instituție de cultură din România beneficiază de o sponsorizare atât de importantă.

Muzeul Colecțiilor de Artă, redeschis parțial - Respectiv Corpul A - în perioada decembrie 2003 - februarie 2009, este adăpostit într-o clădire istorică a Bucureștiului, Palatul Romanit.

În mai 2008 au început lucrările de consolidare și restaurare la corpurile B și C ale Muzeului Colecțiilor de Artă ceea ce a determinat ca cele aproximativ 9000 de piese de artă plastică și decorativă aflate în aceste spații să fie transferate în corpul A, pentru a beneficia,

pe toată durata executării lucrărilor, de un spațiu adecvat, asigurat împotriva incendiilor, în condiții de depozitare, securitate și microclimat optime.

Muzeul K.H. Zambaccian prezintă colecția omului de afaceri armean, patron al artelor, Krikor H. Zambaccian (1889-1962). Pe parcursul anului 2008, muzeul a fost închis timp de opt luni pentru lucrări de consolidare și renovare a clădirii, de restaurare a unor lucrări de pictură și de reamenajare a expunerii. **Redeschis pentru public la data de 20 noiembrie 2008**, Muzeul K.H. Zambaccian păstrează dispunerea inițială a lucrărilor, așa cum a fost concepută de colecționar, oferind vizitatorului posibilitatea de a descoperi autenticitatea unei colecții din prima jumătate a secolului al XX-lea.

Muzeul Theodor Pallady este situat într-una dintre cele mai vechi case de negustori din București - Casa Melik - și adăpostește colecția soților Serafina și Gheorghe Răut: peste 800 de desene și gravuri de Theodor Pallady, alături de lucrări de artă europeană și orientală. La începutul lunii decembrie 2008 Muzeul Theodor Pallady a fost închis pentru reorganizare, fiind repus în circuitul de vizitare la data de 9 iulie 2009.

B. ÎMBUNĂȚĂȚIREA ACTIVITĂȚII PROFESIONALE A INSTITUȚIEI

b.1. proiectele proprii realizate în cadrul programelor la sediul instituției;

b.2. proiecte proprii realizate în cadrul programelor în afara sediului instituției; (în proximitate: județ; județe limitrofe, alte județe, alte țări etc.);

b.3. participări la festivaluri, gale, concursuri, saloane, târguri etc. (în țară, la nivel național/internațional, în U.E, după caz, alte state);

b.4. proiecte realizate ca partener/coproducător;

b. Îmbunătățirea activității profesionale a instituției;

b.1. proiectele proprii realizate în cadrul programelor la sediul instituției;

1. Proiecte expoziționale

În perioada 2006-2009, MNAR a organizat, prin contribuție proprie sau în parteneriat cu alte organizații, următoarele expoziții la sediul său:

***Luis Barragán – spațiu, culoare, apă și... serenitate* (15 martie – 21 mai 2006)**

Prezentată publicului în colaborare cu Ambasada Mexicului la București, expoziția a inclus fotografii și machete ale clădirilor realizate de Luis Barragán, precum și fotografii cu planuri și detalii de arhitectură.

În cadrul acestei expoziții au fost organizate programe pentru familii cu copii de 6-12 ani intitulate *Clădiri colorate*, precum și prezentări tematice pentru publicul adult.

***Valențe stilistice în creația lui Theodor Pallady* (22 martie 2006 -30 martie 2007);**

Expoziția deschisă la Muzeul Theodor Pallady face parte dintr-un ciclu inițiat în anul 2003 cu scopul de a pune în valoare creația grafică a lui Theodor Pallady provenind din fondul Serafina și Gheorghe Răut. Expoziția a marcat 135 de ani de la nașterea artistului și 50 de ani de la moarte, reunind 26 de lucrări de grafică, patru gravuri și o pictură în ulei pe pânză.

Publicații: invitație, afiș, pliant, catalog în limba română

Întâlnire cu Rembrandt – 400 de ani de la nașterea artistului. Pictură, desen, gravură din colecțiile Muzeului Național de Artă al României și Bibliotecii Academiei Române (18 mai - 30 iulie 2006);

Prima expoziție monografică Rembrandt organizată vreodată în România a fost deschisă cu prilejul a 400 de ani de la nașterea artistului. Au

fost prezentate 112 lucrări (8 picturi, 4 desene și 100 gravuri originale) din colecțiile Muzeului Național de Artă al României și ale Bibliotecii Academiei Române. Punctul central l-a constituit binecunoscuta capodoperă din colecția Muzeului Național de Artă al României - *Haman în fața Esterei* –, a cărei apartenență la opera lui Rembrandt a fost elucidată grație cercetărilor fundației Rembrandt Research Project din Amsterdam, în 1991. Remarcabilul ansamblu de planșe gravate de Rembrandt din fondurile Cabinetului de stampe al Bibliotecii

Academiei Române, reunite pentru prima dată într-o mare expoziție, provin în majoritatea lor din colecțiile Gheorghe Balș și George Oprescu. Selecția a inclus și picturi executate de elevi sau colaboratori ai marelui maestru olandez pentru a ilustra fenomenul cunoscut sub denumirea de “academia Rembrandt”, lucrările relevând complexitatea moștenirii rembrandtiene. Expoziția a fost inclusă pe site-ul CODART, cel mai frecventat site dedicat artei flamande și olandeze.

Activitățile alternative din cadrul expoziției (programele pentru familii și pentru adulți cu tema „**Atelierul lui Rembrandt**”, conferința **Reintroducing Rembrandt** susținută de reputatul istoric de artă Gary Schwartz) au reușit ca, pe lângă o mai bună receptare a lucrărilor expuse, să ofere participanților o cunoaștere mai amănunțită asupra contextului cultural-social al epocii în care s-a format și a activat Rembrandt. De asemenea, **Noaptea muzeelor 2006** a fost o ocazie de a pune în valoare operele de artă prin muzică, formația *Collegio stravagante* susținând un concert cu piese de Georg Philipp Telemann, Johann Sebastian Bach, Johannes Cajoni și Nicola Matteis.

Publicații: invitații, afiș, banner, catalog

Moștenire sacră – Edward S. Curtis și indienii nord-americani (7 iunie – 30 iulie 2006);

Expoziția de fotografie a constituit un omagiu adus indienilor nord-americani, istoriei și culturii lor, ilustrând extraordinara diversitate a triburilor, așa cum a fost ea înregistrată în ampla cronică fotografică realizată de Edward S. Curtis (1868 -1952). Cele 60 de reproduceri moderne realizate pentru această expoziție au fost selecționate din miile de fotografii pe care Curtis le-a facut începând din ultimul deceniu al secolului al XIX-lea și până în 1930, când și-a definitivat acest proiect căruia i-a dedicat întreaga viață: *Indienii nord-americani*, un set de 20 de volume, fiecare conținând mai mult de 2200 de fotografii originale.

Expoziția a fost însoțită de proiecția unui film documentar despre activitatea lui Edward S. Curtis și de programe pentru familii intitulate *Vino și tu să-l cunoști pe Winnetou*.

Grafică din Colecția Anastase Simu (28 iunie - 30 iulie 2006);

Pasionat colecționar, Anastase Simu (1854-1935) a fost primul care s-a gândit să ridice o „casă de artă” menită să contribuie la „educația mulțimei” și să demonstreze că „artele noastre plastice se pot alătura și compara de acum artelor plastice universale”. Expoziția a oferit o selecție de 102 lucrări de artă românească și străină din fondul de bază al colecției, realizate în tehnici diferite, - creion, tuș și cărbune, acuarelă, guașă și pastel -, reprezentând peisaje, figuri umane, compoziții cu personaje, naturi statice.

Dosar documentar: Ion Ion la „Vreame”. Desene umoristice și caricaturi de Ion Valentin Anestin (1900-1963) (28 iunie 2006 – 29 aprilie 2007);

Organizată de Cabinetul de Desene și Gravuri al Muzeului Național de Artă al României, expoziția a readus în atenția publicului un popular erou de desen caricatural, Ion Ion, restituind cu această ocazie aproape un deceniu din activitatea artistului Ion Valentin Anestin, care a marcat profund caricatura românească modernă.

100 de antichități și flori din cele patru anotimpuri. Artă chineză modernă în stil tradițional (10 august – 26 noiembrie 2006);

Expoziția a făcut parte dintr-un proiect mai amplu prin care, până la reorganizarea expunerii sale permanente, Secția de Artă Orientală și-a propus să prezinte publicului patrimoniul de artă asiatică al muzeului. Obiectele, realizate de artizani cu abilități deosebite, manufacturate din materiale valoroase sau rare, cum ar fi fildeșul, jadul, pietrele semiprețioase, lacul și cloisonné-ul, preiau motive decorative tradiționale și ilustrează un repertoriu ornamental foarte bogat.

În cadrul programelor *Un ceas pentru artă* în această expoziție au avut loc ghidaje realizate de curatorul expoziției.

Publicații: invitații, afis, banner, catalog cu rezumate în limbile engleză și franceză

Culorile grădinii în peisajul românesc 1850-1955 (24 august – 26 noiembrie 2006);

Expoziția a inaugurat seria de manifestări organizate de muzeu sub egida *Anului Francofoniei în România* și a inclus o selecție de opere din patrimoniul MNAR semnate de pictori români renumiți precum Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Ștefan Luchian, Samuel Mützner, Theodor Pallady, Gheorghe Petrașcu, Nicolae Tonitza, alături de lucrări de artiști mai puțin cunoscuți: Fidelis Walch, Nicolae Grant sau Jean Neylies. Cele 134 de picturi - grădini, peisaje, interioare, naturi statice, dar și portrete cu detalii vegetale pitorești - au prilejuit o trecere în revistă atât a evoluției picturii românești moderne, cât și a interferențelor acesteia cu tendințele și curentele europene care au marcat racordarea sa la marea cultură occidentală.

Printre programele dedicate publicului organizate în expoziție se remarcă *Rendez-vous-ul cultural*, la care a fost invitat un arhitect peisagist.

Publicații: invitații, afis, banner, catalog bilingv român-francez

Constantin Brâncuși fotograf (1 septembrie - 12 noiembrie 2006);

De asemenea inclusă în seria de evenimente dedicate *Anului Francofoniei*, expoziția a reunit un număr de 40 de tiraje moderne după clișee originale realizate de Brâncuși. Acest eveniment a fost posibil grație generoasei donații ce ne-a fost oferită de Muzeul Național de Artă Modernă - Centrul Georges Pompidou de la Paris, prin intermediul Ministerului Culturii și Comunicării din Franța. Filmul documentar *Brâncuși*, realizat de Cornel Mihalache, a rulat pe toată durata expoziției, îmbogățind astfel modul de percepție al operei marelui artist român. În plus, publicul a avut ocazia să realizeze conexiuni între operele immortalizate în fotografii și lucrările lui Brâncuși expuse în Galeria de Artă Românească Modernă. Importanța lui Constantin Brâncuși și diversitatea programelor propuse publicului și dedicate școlilor, familiilor (intitulate *Zâmbiți vă rog, domnule Brâncuși!*) și publicului adult au asigurat o foarte bună receptare a acestei expoziții, motiv pentru care ea a fost itinerată la începutul anului 2007 și în Ungaria prin intermediul unei colaborări cu Institutul Cultural Român din Budapesta

Publicații: invitații, afiș, banner, pliant trilingv română, franceză, engleză

Mot à main. Imagine și scriitură în arta din Belgia (7 septembrie – 17 decembrie 2006);

Cea de-a treia expoziție organizată în cadrul *Anului Francofoniei* a pus în evidență raportul dintre scriitura și artele plastice din Belgia, de la sfârșitul secolului XIX până în zilele noastre și a fost articulată în jurul a 4 secțiuni: *O imagine literară*, *Cuvântul ca formă*, *Cuvântul ca gest* și *Text / concept*.

Expoziția a constituit un prilej pentru implementarea pentru prima oară în muzeu a programelor educative dedicate copiilor cu vârste de 4-6 ani, lărgind astfel categoriile de beneficiari ai serviciilor directe oferite de educatorii muzeali. Raportul dintre scriitură și artele plastice a fost valorificat foarte firesc prin activități cu scop educativ, un succes deosebit având programele pentru familii cu titlul *Cuvinte pictate / în culori amestecate*, precum și conferința susținută de prof. Denis Laoureux de la Universitatea Liberă de la Bruxelles, intitulată *Metamorfozele scriiturii în arta modernă și contemporană*.

Publicații: invitații, afiș, banner, pliant și catalog bilingv română-francez.

Antoine Bourdelle (1861-1929) vector al modernității. București-Paris, o prietenie franco - română (27 septembrie 2006 – 11 februarie 2007);

Vernisajul acestei expoziții, care s-a bucurat de înaltul patronaj al Președintelui României, domnul Traian Băsescu, și al Președintelui Franței, domnul Jacques Chirac, a avut loc cu ocazia *Sommet-ului Francofoniei la București* și a fost inaugurată în prezența

domnului Bertrand Delanoë, Primarul Parisului, și a domnului Adrieian Videanu, Primarul Bucureștiului. Realizată în colaborare cu Muzeul Bourdelle din Paris, expoziția a reunit lucrări ale marelui sculptor francez grupate tematic, ilustrând evoluția artei sale de la încercări de tinerețe, influențate de Rodin, și până la opere de maturitate, caracterizate prin monumentalitate, forță de sinteză și economie a mijloacelor de expresie.

Această expoziție este probabil una dintre cele mai complexe manifestări dedicate Francofoniei. Reunind opere atât din patrimoniul MNAR, cât și de la Muzeul Bourdelle din Paris, expoziția și-a propus mai mult decât o prezentare monografică a creației sculptorului francez: prezentarea unui context mai larg compus dintr-o multitudine de relații, relația lui Bourdelle cu modernismul, legăturile lui cu România, în special prietenia cu Anastase Simu, un mare colecționar al operelor acestuia, dar și influența lui Bourdelle asupra artei românești. Aceasta din urmă a fost subliniată prin expunerea unor lucrări realizate de cinci dintre elevii săi români: Céline Emilian, Irina Codreanu, Margareta Cosăceanu-Lavrillier, Vasile Vasiliu Falti și Mihai Onofrei.

Activitățile conexe din cadrul expoziției au cuprins proiecția filmelor documentare *Demolarea Muzeului Simu* (de la Arhiva Națională de Film) și *Antoine Bourdelle* (realizat de Marc Lavrillier), prezentări pentru publicul adult, programe educative pentru școli și familii, intitulate *Zei și muze la muzeu*, având ca temă sursele mitologice în creația lui Bourdelle, și *trasee-concurs* pentru vizitatori. Acestea au fost concepute pentru patru categorii de vârstă

(6-9 ani, 10-14 ani, 15-18 ani, peste 18 ani) și au propus vizitarea expoziției într-o manieră interactivă. Vizitatorii au fost invitați să completeze traseele în timpul vizitei, răspunzând unor întrebări pe baza observației directe.

Publicații: invitații, afiș, banner, pliant și catalog bilingv român-francez.

De la mihrab la grădina paradisului. Covoare orientale din colecția Muzeului Național de Artă al României (20 decembrie 2006 -1 aprilie 2007);

Organizată de Secția de Artă Orientală cu lucrări exclusiv din patrimoniul MNAR, expoziția a analizat relația dintre covorul oriental și grădina persană, model al grădinii paradisului în viziunea orientului islamic. Un mare succes în rândul publicului l-au avut programele dedicate adulților (*Un ceas pentru artă și Rendez-vous cultural*) susținute de curatorul expoziției, precum și programele pentru familii cu titlul *Înnoadă și deznoadă / Covorul de pe ladă* care au oferit participanților ocazia de a fi introduși în civilizația orientală pornind de la covoarele selectate pentru această expoziție.

Publicații: invitații, afiș, banner, catalog cu rezumate în limbile franceză și engleză.

Arta abstractă italiană 1910 -1960 (17 ianuarie- 25 martie 2007);

Inaugurată de E.S. domnul Romano Prodi, Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Italiene, expoziția a prezentat 63 de opere de pictură, sculptură și grafică semnate de cei mai importanți artiști italieni ai secolului XX, printre care Giacomo Balla, Carlo Carrà, Alberto Burri, Emilio Vedova, Lucio Fontana, Piero Manzoni sau Giuseppe Capogrossi.

Expoziția a constituit cadrul unui *performance* în premieră realizat de un grup de liceeni participanți la programele pentru adolescenți, programe care ulterior s-au permanentizat. În cadrul acestui *performance*, tinerii au interpretat într-o manieră originală manifestul futurist și au realizat apoi ghidaje în expoziție. De asemenea, în expoziție au avut loc programe pentru familii.

Donația de grafică Eugen Gâscă (1908 – 1989) (15 martie - 27 mai 2007);

Organizată de Cabinetul de desene și gravuri, în cadrul programului *Donații și donatori*, expoziția a fost prilejuită de o valoroasă donație de artă grafică (158 de piese) oferită muzeului de către doamna Viorica Gâscă în anul 2005,. Au fost prezentate 140 de lucrări, dintre care 15 picturi împrumutate special pentru acest eveniment din colecția Vioricăi Gâscă, soția artistului.

Publicații: invitații, afiș, banner, catalog cu rezumat în limbile franceză și engleză.

Wifredo Lam. Cartografie intimă (26 aprilie- 24 iunie 2007);

Expoziția a fost realizată în colaborare cu Institutul Cervantes din București și Centrul de Artă Contemporană *Wifredo Lam* din Havana. Cele 68 de lucrări de grafică expuse (desene, acuarele, gravuri și colaje), realizate între anii 1936-1959, ilustrează evoluția artistică a lui Wifredo Lam (1902-1982), respectiv trecerea de la cubism la suprarealism. În cadrul acestei expoziții Juan Avillio Castillo Vazquez, unul dintre descendenții artistului, a susținut conferința *Rădăcinile cubaneze ale lui Wifredo Lam*.

Pieter Paul Rubens în gravura secolelor XVII – XIX (22 iunie – 30 martie 2008);

Expoziția organizată de Cabinetul de desene și gravuri a prezentat 29 de gravuri din colecția MNAR, realizate în atelierul lui Rubens. Structura expoziției a urmărit temele principale ale operei artistului: subiecte religioase, mitologice, portrete și peisaje.

Publicații: catalog

Mobilier provincial francez din Provența, Normandia și Bretania (18 mai - 15 iulie 2007);

Inaugurată cu ocazia *Zilei Internaționale a Muzeelor*, expoziția a adus în atenția publicului 13 piese de mobilier regional francez din colecțiile muzeului, din secolele XVIII-XIX, prezentate publicului în premieră. Cel mai bine reprezentat în colecția muzeului și totodată cel mai spectaculos și mai original, mobilierul provincial francez ilustrează faptul că în acest domeniu creativitatea, imaginația și frumusețea nu au fost doar apanajul Parisului și al marilor stiluri, ci al întregii Franțe.

Publicații: invitații, afiș, banner, catalog

Culorile Avangardei. Arta în România 1910-1950 (12 iulie- 2 septembrie 2007);

Organizată în colaborare cu Institutul Cultural Român și cuprinzând peste 100 de lucrări provenind din mai multe muzee din țară, expoziția a ilustrat contextul avangardei artistice din România, de la operele moderniste din jurul anului 1910 până la montajele realist-socialiste ale deceniului șase.

Rodica Maniu - pictură și grafică (20 iulie- 30 septembrie 2007);

Expoziția a readus în atenția publicului și a specialiștilor numele unei artiste reprezentative pentru perioada interbelică. În prima perioadă, artista a pictat în special peisaje din Franța și Italia; apoi, după căsătoria cu Samuel Mütznner, alături de care a făcut lungi călătorii, a descoperit farmecul Orientului. Rodica Maniu a intrat în conștiința contemporanilor și prin marinele sale din Dobrogea, Balcic sau Caliacra, prin interesul constant acordat vieții rustice și portretisticii.

În cadrul acestei expoziții au avut loc programele pentru familii cu tema *Cei mari și cei mici povestesc despre bunici*.

Publicații: invitații, afiș, banner, catalog.

Descoperirea peisajului. Începuturile modernității românești (25 iulie 2007 – 27 aprilie 2008);

Expoziția organizată de Cabinetul de desene și gravuri a reunit opere din creația lui Theodor Aman, Ion Andreescu, Carol Popp de Szathmary, Sava Henția, Henri Trenk, Ion Georgescu. Cele 38 de lucrări prezentate, lucrate în tehnici diverse (acuarelă, creion, cărbune), au evidențiat multiplele fațete ale peisajului ca gen pictural, la începuturile artei moderne românești.

Expoziția a fost completată de prezentările realizate de curator în cadrul programului *Un ceas pentru artă*.

Arta spaniolă din secolul XX. Colecția de artă a Fundației "la Caixa" (31 octombrie 2007 – 27 ianuarie 2008);

Expoziția, organizată cu ocazia inaugurării primei sucursale a Băncii *la Caixa* în București, a prezentat în premieră publicului român 24 de lucrări de artă spaniolă din colecția de artă contemporană a Fundației *la Caixa*, semnate de treisprezece dintre cei mai importanți reprezentanți ai curentelor abstracte din Spania postbelică: Joan Ponç, Antoni Tàpies, Antonio Saura, Luis Feito, Martín Chirino, José Guerrero, Joan Hernández sau Jorge Oteiza.

Programele pentru familii cu tema *Assemblage* desfășurate în cadrul acestei expoziții le-au permis participanților să exploreze mijloacele tehnice de execuție specifice artei moderne.

Grigorescu, pictor al naturii (26 octombrie 2007 – 30 martie 2008);

Cea mai mare retrospectivă a artistului organizată în ultimele decenii, expoziția a fost inaugurată în prezența E.S., domnul Henri Paul, Ambasadorul Franței în România. Cu ocazia comemorării a 100 de ani de la moartea pictorului Nicolae Grigorescu, manifestarea a oferit publicului o selecție substanțială de 230 de lucrări de pictură și grafică din colecțiile muzeului, care deține cel mai bogat fond patrimonial Grigorescu.

Publicul a avut ocazia să vadă împreună atât lucrări celebre semnate de Grigorescu, cât și unele mai puțin cunoscute, acoperind toate perioadele de creație ale artistului. Expunerea lucrărilor de grafică din colecțiile Cabinetului de desene și gravuri a adus în atenția publicului lucrări mai greu

accesibile, deoarece, din motive de conservare, nu pot fi expuse pe termen mai lung. Programele educative desfășurate în cadrul acestei expoziții s-au adresat atât școlilor și familiilor, cât și adulților.

Publicații: invitații, afiș, banner, catalog bilingv român-francez

Tribut magnificenței – Bijuterii și microsculptură de la Muzeul de Bijuterii Ilias Lalaounis din Atena (23 martie - 5 iulie 2008) a fost organizată de MNAR sub auspiciile Ministerului Culturii și Cultelor din România, ale Ministerului Elen al Culturii și ale Ambasadei

Republicii Elene la București. Expoziția a prezentat peste 300 de obiecte create între anii 1940 - 2000 de Ilias Lalaounis, singurul bijutier care a devenit membru al Academiei de Arte Frumoase din Paris. Realizate din aur, argint și pietre prețioase, bijuteriile și obiectele de microsculptură prezentate publicului român au fost grupate în patru secțiuni, fiind

inspirate de istoria civilizației grecești sau de motive și simboluri specifice altor culturi, de lumea modernă aflată în continuă mișcare și de evoluția noilor tehnologii în domeniul astronomiei și biologiei și de universul vegetal, de lumea fascinantă a insectelor sau chiar de desenele spontane și pline de imaginație ale copiilor.

Expoziția a fost însoțită și de proiecții de filme documentare despre câteva din colecțiile create de Ilias Lalaounis (*Coregrafism*, *Scutul lui Ahile*, *Ilion*, *ADN*) și despre tehnicile de orfevrărie experimentate de artist.

Proiectul ***La braț cu bijuteriile Lalaounis. Istoria unor valoroase bijuterii pe înțelesul publicului***, care a beneficiat de finanțare din partea Fondului Cultural Național, a cuprins activități conexe expoziției, care au permis publicului din România o mai bună receptare și înțelegere a operelor expuse. Aceste activități au fost: programe dedicate familiilor cu copii cu vârste cuprinse între 4 și 12 ani, o expoziție cu lucrările participanților la aceste programe (*Bijuterii de familie*) și prezentări pentru publicul adult (*Bijuterie vs. Accesoriu. Material, formă, design*, conferință cu designerii de bijuterii Carla Szabo și Roxana Davidescu).

Publicații: invitații, afiș, bannere, catalog bilingv română-engleză

Expoziția ***Achiziții 2007-2008*** (22 mai - 29 iunie 2008) a prezentat publicului 71 de lucrări achiziționate cu sprijinul Ministerului Culturii și Cultelor în anul 2007 și la începutul anului 2008, care au intrat în patrimoniul secțiilor de Artă Veche Românească, Artă Românească Modernă, Arte Grafice, Artă Europeană, Artă Decorativă și Artă Orientală. Selectarea lucrărilor pe criterii valorice și integrarea acestora într-un concept expozițional unic sunt consecințele unei politici juste și transparente de achiziții a muzeului.

Publicații: invitații, afiș, broșură

Grigorescu și pictorii gravori ai Școlii de la Barbizon (28 mai - 30 noiembrie 2008);

Expoziția a cuprins 50 de lucrări: opt desene semnate Grigorescu și 42 de gravuri aparținând celor mai reprezentativi maeștri francezi activi în cadrul Școlii de la Barbizon, a căror creație l-a influențat pe artistul român. Expoziția și-a propus să illustreze faptul că pictorii Școlii de la Barbizon au fost totodată și gravori renumiți (operele lor constituind punctul de pornire a ceea ce s-a numit ulterior gravura impresionistă), dar și să sublinieze similitudini și afinități între aceștia și Grigorescu. Creațiile artiștilor francezi intermediază, în acest context expozițional, calea spre desenele pictorului român.

Publicații: invitații, afiș, banner, catalog

Atelierul. Modelul. Pictorul (19 iunie - 3 august 2008);

Expoziția a cuprins o selecție tematică de aproximativ 80 de lucrări din patrimoniul Muzeului Național de Artă al României ce a urmărit în evoluție procesul de apariție a operei de artă, din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și până în perioada interbelică.

Structurată pe trei nivele conceptuale - atelierul, modelul, pictorul - expoziția a invitat publicul să parcurgă spațiul de făurire a operei de artă - atelierul artistului, alături de modelul-muză, urmărind și dialogul esențial al pictorului cu sine reflectat în autoportret.

Publicații: invitații, afiș, banner, catalog

Estetica nudului (26 iunie 2008 – ianuarie 2009);

Expoziția a prezentat 38 de desene și gravuri din repertoriul celor mai importanți artiști români din prima jumătate a secolului al XX-lea, din patrimoniul Cabinetului de Desene și Gravuri al MNAR. Marginalizată în iconografia artei românești până la sfârșitul secolului al XIX-lea, tema corpului nud devine una din preocupările majore ale picturii și sculpturii din secolul al XX-lea. *Nudul* realizat de Constantin Brâncuși, poziționat în centrul acestei expoziții, constituie principala cheie de lectură a direcțiilor stilistice deschise de acesta în arta românească din secolul al XX-lea.

De un mare succes s-au bucurat prezentările realizate de curator în cadrul expoziției.

Călătorie la curtea shogunală. Toyohara Chikanobu (1838 – 1912). Gravură japoneză din Epoca Meiji (25 iulie – 3 septembrie 2008);

Expoziția a cuprins o selecție de opere din patrimoniul Secției de Artă Orientală a MNAR aparținând unui artist aproape uitat, Toyohara Chikanobu (1838-1912), un gravor important al epocii Meiji (1868-1912), a cărui creație a început abia acum să fie revalorizată și atent studiată de către cercetători. Caracterul monografic și mai ales recuperator a conferit acestei expoziții un statut special. Majoritatea lucrărilor au fost expuse în premieră, cu excepția câtorva piese incluse în anul 2002 într-o expoziție de artă decorativă japoneză.

În cadrul programelor *Un ceas pentru artă*, în expoziție au avut loc prezentări realizate de curator.

Publicații: invitații, afiș, banner, catalog

O capodoperă de Antonello da Messina de la Galleria Borghese la MNAR (26 iunie - 27 iulie 2008) realizată de MNAR cu sprijinul ENEL, a fost o premieră în România. Publicul a putut să admire o celebră capodoperă renascentistă semnată de Antonello da Messina, *Portret de bărbat*, expusă pentru prima dată în România. Această remarcabilă lucrare a constituit subiectul programului *Opera sub clar de... Iupă* din luna respectivă.

Cristaluri de Boemia (11 septembrie – 7 decembrie 2008) a fost rezultatul colaborării dintre MNAR și Muzeul Sticlei și Bijuteriei din Jablonec nad Nisou, precum și cu Centrul Ceh din București. Această expoziție și-a propus să prezinte un fenomen inconfundabil – cristalurile de Boemia – a cărui exclusivitate se bazează pe echilibrul dintre producția manuală și cea tehnologică, dar și pe procesul artistic unic. Publicul a putut admira aproximativ 200 de piese din toate categoriile: flacoane de toate tipurile, candelabre și obiecte din sticlă decorative și utilitare: obiecte ornamentale, recipiente pentru băuturi, vase, articole pentru birou etc.

Expoziția ***Școala de la Roma*** (15 septembrie – 15 octombrie 2008) a fost realizată de MNAR cu sprijinul Institutului Italian de Cultură din București și al Ministerului Afacerilor Externe al Italiei. Prin intermediul acestei expoziții publicul a fost invitat într-o călătorie imaginară în Roma artistică și culturală din perioada interbelică. Pentru a ilustra cât mai complet tematica aleasă, s-au selectat atât picturi, desene și sculpturi în bronz, majoritatea păstrate la Roma în colecții private sau publice, cât și materiale documentare din epocă. A rezultat astfel o expoziție antologică, o prezentare a celor mai mari artiști din Roma, realizată pe baza a trei teme care surprind cel mai bine acest moment central al culturii italiene din prima jumătate a secolului XX: chipul artistului între autoportrete și portrete, imaginea vizionară a orașului și corpul, cu aspectul său fizic și cu metaforele sale.

Linia și culoarea. Desene florentine din secolul al XVII-lea. Capodopere de la Muzeul Luvru (26 septembrie 2008 – 11 ianuarie 2009) a fost organizată de Muzeul Național de Artă al României cu participarea extraordinară a Muzeului Luvru și cu sprijinul Ambasadei Franței în România, al Institutului Francez din București și al Ministerului Culturii și Cultelor din România. A fost prima expoziție pe care Muzeul Luvru a prezentat-o publicului din România și a ilustrat arta desenului la Florența în secolul al XVII-lea, prin intermediul a 61 de desene reprezentând studii după model, schițe de arhitectură sau proiecte de compoziții religioase, istorice sau mitologice. Două picturi în ulei de Carlo Dolci au întregit expunerea. Au fost selectați artiști care s-au afirmat în prima parte a secolului al XVII-lea, precum Cristofano Allori, Cecco Bravo, Giovanni da San Giovanni, Francesco Furrini, Matteo Rosselli, care ilustrează atașamentul față de modelele Renașterii și ale primului manierism, dar și artiști activi în a doua jumătate a secolului al XVII-lea: Il Volterrano, Domenico Gabbiani, Pier Dandini sau Giuseppe Nasini, care contribuie la răspândirea formelor baroce.

În cadrul acestei expoziții s-au realizat programe dedicate familiilor cu copii cu vârste cuprinse între 4 și 12 ani (*Linia și culoarea*) și prezentări pentru publicul adult (*Un ceas pentru artă*, *Rendez-vous cultural* și *Opera sub clar de... lupă*). Expoziția a avut un succes extraordinar în rândul publicului prin ineditul ei și prin raritatea operelor prezentate.

Publicații: invitații, afiș, banner, pliant, catalog bilingv român-francez

Expoziția ***De la întruparea Cuvântului la îndumnezeirea omului. Icoane bizantine și post-bizantine din Grecia*** (8 octombrie 2008 – 15 ianuarie 2009) a fost rezultatul colaborării cu Fundația Culturală Greacă, precum și cu mai multe muzee de prestigiu din Grecia: Muzeul Bizantin și Creștin din Atena, Muzeul Culturii Bizantine din Salonic, Muzeul Bizantin din Veria, Muzeul Bizantin din Kastoria, Muzeul Benaki din Atena și cu un colecționar particular. Expoziția a avut o scenografie specială, care a invitat publicul să admire lucrările

Într-o atmosferă sugestivă. Au fost prezentate 64 de icoane bizantine și post-bizantine din secolele XIII-XVIII.

În cadrul expoziției s-au realizat programe dedicate familiilor cu copii cu vârste cuprinse între 4 și 12 ani (*Icoane aurite pe lemn meșteșugite*) și prezentări pentru publicul adult. Pe 10 și 11 noiembrie 2008 a avut loc în cadrul expoziției performance-ul *Amintirile*

Născătoarei de Dumnezeu, în regia lui George Remoundos. Spectacolul, interpretat de actrița Katerina Chelmi, solistul George Remoundos și un cor bizantin, a fost inspirat din pasaje evanghelice în care sunt evocate amintirile Fecioarei Maria despre viața și patimile lui Iisus.

Un secol de pictură sârbă. 1850 – 1950. Capodopere de la Muzeul Național din Belgrad (28 martie 2009 – 14 iunie 2009);

Expoziția, organizată în colaborare cu Galeria Națională din Belgrad, a prezentat în premieră în afara granițelor țării de origine o selecție de 150 de lucrări de pictură și grafică ale celor mai importanți și valoroși artiști sârbi. De la Biedermeier și romantism până la abstracționism, cei 50 de

autori reprezentativi pentru evoluția artei sârbe marchează toate evenimentele artistice europene desfășurate între 1850 și 1950. Catalogul expoziției constituie nu numai un ghid util pentru vizitatorii expoziției, ci și un binevenit studiu de introducere în istoria artei sârbe.

În cadrul expoziției s-au realizat programe dedicate familiilor cu copii cu vârste cuprinse între 4 și 12 ani (*Cum ne privesc portretele*).

Publicații: invitații, afiș, banner, catalog

Ion Mincu. Desene și proiecte de arhitectură (15 aprilie 2009 – octombrie 2009);

Organizată de Cabinetul de Desene și Gravuri al MNAR, expoziția a fost o premieră absolută, întrucât treizeci și cinci de proiecte și desene, la care se adaugă trei carnete de schițe ale marelui arhitect, sunt expuse pentru prima dată într-un muzeu. Lucrările fac parte dintr-o secțiune nouă dedicată desenelor de arhitectură din cadrul Cabinetului de Desene și Gravuri, inițiată în anul 2005. Toate schițele și proiectele lui Ion Mincu provin din fondul Muzeului Al. Saint-Georges.

Fidelitatea imaginilor. René Magritte și fotografia (2 mai 2009 – 19 iulie 2009);

Expoziția a fost organizată în colaborare cu Delegația Valonia-Bruxelles la București, în cadrul Acordului de cooperare bilaterală dintre România și Comunitatea franceză Valonia-Bruxelles pentru perioada 2008-2010. Expoziția cuprinde 59 de fotografii realizate de pictorul suprealist René Magritte în perioada 1925 – 1955. Subiectele fotografiilor sale sunt îndeosebi familia și prietenii, printre care scriitorii Louis Scutenaire, Paul Nougé, Marcel Mariën, Paul Colinet, Irène Hamoir și, bineînțeles, soția sa Georgette Magritte și fratele său Paul.

Publicații: invitații, afiș, banner, catalog bilingv român-francez

Omagiu lui Yves Saint Laurent (28 mai 2009 – 26 iulie 2009)

Muzeul Național de Artă al României, în colaborare cu Fundația Pierre Bergé – Yves Saint Laurent de la Paris, Ambasada Franței în România și Institutul Francez din București a organizat, în cadrul festivalului PASARELA 2009, expoziția *Omagiu lui Yves Saint Laurent*.

Expoziția *Omagiu Yves Saint Laurent*, realizată la un an de la dispariția acestui creator de prestigiu, a cuprins trei creații vestimentare, afișe și crochiuri. Una dintre acestea este o creație românească care a făcut parte din colecția prezentată în 1981 la Paris și care a fost inspirată de tabloul lui Matisse *La blouse roumaine*, a constituit nucleul

acestei expoziții, demonstrând cât de important era pentru Yves Saint Laurent dialogul dintre tradiție și modernitate, dintre artă și modă.

Volum și perspectivă în creația grafică a lui Theodor Pallady (9 iulie 2009 – 30 octombrie 2010)

Muzeul Național de Artă al României prezintă la **Muzeul Theodor Pallady** această expoziție temporară care face parte dintr-un ciclu inițiat în anul 2003 cu scopul de a pune în valoare creația grafică a lui Theodor Pallady provenind din fondul generos al colecției Serafina și Gheorghe Răut. Colecția cuprinde câteva pânze semnate de Theodor Pallady, precum și 800 de desene și gravuri ale marelui pictor român, reprezentative pentru perioada lui pariziană.

Publicații: invitații, afiș, banner, broșură

Henrieta Delavrancea-Gibory. Arhitectură 1930-1940 (7 august – 20 septembrie 2009)

Expoziția a fost organizată în parteneriat cu Uniunea Arhitecților din România și cu Ordinul Arhitecților din România. Henrieta Delavrancea-Gibory (1894-1987), fiica scriitorului Barbu Ștefănescu Delavrancea și sora pianistei și scriitoarei Cella Delavrancea, face parte dintr-o generație de arhitecți care, în frunte cu Horia Creangă, G.M. Cantacuzino și Octav Doicescu, a avut o contribuție importantă la formarea școlii de arhitectură modernă românească. Expoziția a prezentat planuri și proiecte de arhitectură, fotografiile de epocă și actuale ale clădirilor proiectate de Henrieta Delavrancea-Gibory, precum și nouă desene originale. Din bogata operă a arhitectei au fost selectate o parte din lucrările realizate la Balcic în perioada 1930-1940, precum și planurile câtorva case din București din aceeași perioadă.

2. București: circuit muzeal pentru public. Proiectul a fost propus de MNAR în cadrul Noptii muzeelor, 2008, eveniment de succes inițiat de Ministerul Culturii și Comunicării din Franța

- 17 mai 2008: Muzeul Național de Artă al României a inițiat și coordonat cu această ocazie un **circuit muzeal în nocturnă (orele 19⁰⁰-05⁰⁰) pentru publicul bucureștean**. În cadrul acestui proiect - susținut de Administrația Fondului Cultural Național și realizat cu sprijinul RATB și al Primăriei Municipiului București - s-a creat un circuit între 12 muzee din București, un autobuz special făcând legătura între acestea în noaptea de 17 mai.

Aproximativ 20.000 de vizitatori au călcat pragul Muzeului Național de Artă al României și al Muzeului Colecțiilor de Artă pentru a admira operele expuse și pentru a participa la *Confesiuni de amorul artei* - un program de spectacole de animație teatrală, sunet și lumini, realizat cu sprijinul Teatrului Național București. Curtea muzeului și galeriile au fost animate de proiecții video, instalații sonore și spectacole de pantomimă inspirate de lucrări din patrimoniul MNAR, special concepute pentru această ocazie de regizoarea Carmen Lidia Vidu (*Confidențe* – performance inspirat de lucrarea omonimă de Aman Jean, expusă în Galeria de Artă Europeană și *Grup de muzicanți* – sugerat de tabloul omonim semnat Magdalena Rădulescu, expus în Galeria Națională). În plus, cu sprijinul Institutului Francez din București, sala Auditorium a muzeului a găzduit proiecții de filme de artă.

- 16 mai 2009: MNAR a coordonat pentru a doua oară circuitul muzeal la care au participat 11 muzee din București, continuând parteneriatul cu RATB, Primăria Municipiului București și Rețeaua Națională a Muzeelor din România și având sprijinul unor sponsori. Anul acesta programul de la MNAR s-a intitulat ***Pictopoezie nocturnă***. Fațada palatului regal a devenit o imensă pagină de carte. Câteva picturi din Galeria de Artă Românească Modernă și din Galeria de Artă Europeană și-au găsit corespondența în poezii special alese. Prin intermediul instalațiilor sonore din dreptul tablourilor s-au putut auzi micro-recitaluri de poezie. În curte, vizitatorii au avut parte de alte câteva surprize: din jobenul *dada* au creat propriile pictopoezii, suprapunând cuvinte extrase la întâmplare pe reproduceri după pictorii suprareliști Victor Brauner și Jules Perahim. Atmosfera a fost întregită de proiecția de filme mute însoțite de muzică live. Au fost proiectate două versiuni cinematografice ale povestirii *Prăbușirea casei Usher* de Edgar Allan Poe, însoțite de muzica ansamblului *Einuiea*.

3. ***La braț cu bijuteriile Lalaounis. Istoria unor valoroase bijuterii pe înțelesul publicului*** a fost un proiect implementat în 2008 cu susținere financiară din partea Administrației Fondului Cultural Național. Proiectul a constat în organizarea unei expoziții intitulate ***Bijuterii de familie***, în care au fost expuse lucrările copiilor și părinților participanți la programele pentru familii și pentru școli care au avut loc în expoziția *Tribut magnificenței – Bijuterii și microsculptură de la Muzeul de Bijuterii Ilias Lalaounis din Atena*, 1 iunie – 6 iulie 2008, precum și în organizarea unei conferințe cu designerii de bijuterii Carla Szabo și Roxana Davidescu ***Bijuterie vs. Accesoriu. Material, formă, design***

b.2. proiecte proprii realizate în cadrul programelor în afara sediului instituției; (în proximitate: județ; județe limitrofe, alte județe, alte țări etc.);

Nicolae Grigorescu (1838-1907) – Itinéraire d'un peintre roumain de l'école de Barbizon à l'impressionnisme - cea mai importantă expoziție monografică dedicată lui

Nicolae Grigorescu deschisă în Franța, la Musée des Beaux-Arts din Agen (22 aprilie - 14 august 2006) și la Musée départemental de l'Ecole de Barbizon (9 septembrie - 11 decembrie 2006). Expoziția a reunit 50 de lucrări ale artistului (dintre care 34 de lucrări selectate din patrimoniul MNAR), fiind realizată în colaborare cu Musée des Beaux-Arts din Agen (13 lucrări), Palais des Beaux-Arts, Lille (2 lucrări) și Musée Mormottan-Monet, Paris (3 lucrări).

Publicul francez a avut astfel ocazia de a descoperi pictura lui Grigorescu, artist format în ambianța Școlii de la Barbizon, unde a lucrat alături de mari pictori ai epocii precum Corot, Daubigny, Millet sau Courbet. Asemeni impresionistilor pe care i-a cunoscut la Paris, artistul a întreprins numeroase călătorii în Normandia și Bretania. Expoziția a ilustrat atât afinitățile pictorului român cu școala „realistă” a pictorilor de la Barbizon, cât și influența sensibilității impresioniste asupra artei sale. Prin viziunea sa novatoare și introducerea picturii de *plein air* în arta românească, Grigorescu a contribuit decisiv la sincronizarea artei moderne românești cu cea occidentală.

Publicații: catalog în limba franceză

Constantin Brâncuși, fotograf

Galeria Institutului Cultural Central European (27 martie - 15 aprilie 2007), Budapesta, Ungaria

La inițiativa Institutului Cultural Român din Budapesta, expoziția *Constantin Brâncuși fotograf* organizată în 2006 de Muzeul Național de Artă al României cu ocazia Anului Francofoniei, a fost itinerată în Ungaria, la Budapesta.

Au fost prezentate 40 de tiraje moderne după fotografiile originale realizate de Constantin Brâncuși. Aceste fotografii sunt imagini ale lucrărilor meșteșugit și minuțios prezentate, precum și autoportrete ale sculptorului înconjurat de operele sale.

La face cachée de la „Colonne sans fin”

Sediul UNESCO din Paris (3-7 septembrie 2007)

Muzeul Național de Artă al României a organizat, la sediul UNESCO din Paris, expoziția cu titlul *La face cachée de la „Colonne sans fin”*, care a prezentat publicului o selecție de 34 de tiraje moderne după fotografiile originale realizate de către inginerul Ștefan Georgescu-Gorjan în 1937, în timpul instalării *Coloanei fără sfârșit* la Târgu Jiu. Realizarea acestor tiraje moderne a fost posibilă grație amabilității doamnei Sorana Georgescu-Gorjan, care a pus la dispoziția Muzeului Național de Artă al României clișeele și fotografiile conservate în arhiva tatălui său. Inginerul Ștefan Georgescu-Gorjan a fost cel care a coordonat instalarea coloanei din punct de vedere tehnic.

b.3. participări la festivaluri, gale, concursuri, saloane, târguri etc. (în țară, la nivel național/internațional, în U.E, după caz, alte state);

MNAR a participat, în perioada menționată, la organizarea unor expoziții în străinătate: **Viorel Mărginean**, Parlamentul European, Bruxelles (19 aprilie - 20 mai 2006), **Mantegna și Padova, 1445-1460**, Musei Civici agli Eremitani, Padova (13 septembrie 2006 -14 ianuarie 2007), **Sigismundus Rex et Imperator**, Szépművészeti Múzeum, Budapesta (18 martie - 18 iunie 2006), **Pierre Bonnard, L'oeuvre d'art, un arrêt du temps**, Musée d'Art moderne de la Ville de Paris (2 februarie - 7 mai 2006), **DADA... born Romanian**, Institutul Cultural Român, New York (9 septembrie - 31 octombrie 2006), **Capodopere ale artei europene**, Roma, Palatul Quirinale (24 martie- 20 mai 2007), **In Praise of God: Anatolian Rugs in Transylvanian Churches 1500-1750**, Istanbul, Muzeul Sakip Sabanci, (19 aprilie – 19 august 2007), **Europa, Rusia, Europa**, Moscova, Galeria de Stat Tretyakov (21 mai - 29 iulie 2007), **A l'apogée de l'impressionnisme. La collection Georges de Bellio**, Paris, Muzeul Marmottan (10 octombrie 2007 – 3 februarie 2008), **Modigliani and His Times**, Muzeul Thyssen Bornemisza, Madrid, (20 februarie – 29 iunie 2008), **Cézanne/Giacometti, Paths of Doubt**, Louisiana Museum of Art, Humlebæk, Danemarca (15 februarie – 29 iunie 2008), **Against nature: The Hybrid Forms of Modern Sculpture**, Henry Moore Institute, Leeds, Marea Britanie (7 februarie – 4 mai 2008), The Sculpture Institute, Schveningen, Olanda (16 mai - 7 septembrie 2008), Gerhard-Marcks-Haus, Bremen, Germania (14 septembrie - 23 noiembrie 2008). **L'Èta di Courbet e Monet**, Villa Manin, Udine, Italia (26 septembrie 2009 - 7 martie 2010), **Mesille**, Centrul de Artă Modernă și Contemporană Modern, Debrecin, Ungaria (3 august 2009 - 10 ianuarie 2010), **Culorile avangardei**, în colaborare cu Institutul Cultural Român, la Muzeul Chiado, Lisabona (26 martie-21 iunie 2009) și la Galeria Națională, Praga (2 iulie – 20 septembrie 2009) **Silk, Gold and Kermes. Luxury in the Manufactures of the Visconti and Sforza Courts**, Muzeul Poldi Pezzoli, Milano, Italia (18 octombrie 2009 - 3 martie 2010), **Arhitecture as Icon. Perceptions and Representation of Architecture in Byzantine Art**, Muzeul Culturii Bizantine din Salonic, Grecia (6 noiembrie 2009 - 31 ianuarie 2010), **Gender Chek**, MUMOK Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig, Viena, Austria (12 noiembrie 2009 - 14 februarie 2010).

b.4. proiecte realizate ca partener/coproducător;

- MNAR a fost partener în proiectul ***Hai la Muzeu!***, inițiat de Silvia Cazacu, directorul rețelei culturale europene Banlieues d'Europ'Est din București, și Françoise Feger, specialist în politica publicului aplicată muzeelor din Franța. Proiectul a avut ca obiectiv garantarea accesului la cultură pentru copii aflați în situații dificile și s-a bucurat de sprijinul UNICEF și FONPC (Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Protecția Copilului). Cele trei ONG-uri care au beneficiat de programe educative la MNAR au fost Asociația *Casa Deschisă*, Fundația *Parada* și Fundația *Trebuie*.

- Muzeul Național de Artă al României a inițiat în 2008 un **program de formare** pentru învățători și profesori intitulat ***Educația nonformală în muzee***, derulat în parteneriat cu Casa Corpului Didactic (CCD) din București. Acesta este primul proiect de amploare de acest gen acreditat de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului din România (conform deciziei 5124/26.11.2008). Scopul programului este utilizarea muzeului ca resursă educativă în cadrul procesului de predare-învățare. Anul acesta au avut loc cursuri pentru 2 grupe de cadre didactice.

- MNAR a fost partener în cadrul proiectului ***La chasse au trésor francophone*** (aprilie 2006, 2007, 2008 și 2009), proiect derulat succesiv în Galeria Națională, la Muzeul K.H. Zambaccian, la Muzeul Theodor Pallady și în Galeria de Artă Europeană, în parteneriat cu Serviciul de cooperare și acțiune culturală al Ambasadei Franței în România. Beneficiarii au fost aproximativ 150 de studenți la Academia de Studii Economice, Universitatea Politehnică din București, Universitatea București, Universitatea de Științe Politice și Colegiul Juridic din București.

- În vederea organizării edițiilor 2006 și 2007 a ***Noptii Muzeelor***, MNAR a colaborat cu Universitatea Națională de Muzică București, prin Centrul de Cercetare Științifică și Activități Artistice, pentru a organiza o serată muzicală, respectiv cu Asociația ArtLink și Centrul Național al Dansului pentru crearea unui spectacol de dans contemporan.

- Un partener important pentru MNAR este **Asociația Prietenii Muzeului Național de Artă al României** care susține în mod constant proiectele muzeului. În această perioadă organizația a finanțat integral audioghidul Galeriei de Artă Veche Românească și reeditarea ghidului acestei galerii, ambele în limbile română, franceză, engleză, precum și materialele consumabile folosite în cadrul atelierului de creație, pe parcursul programelor educative.

C. ORGANIZAREA/SISTEMUL ORGANIZAȚIONAL AL INSTITUȚIEI

c.1. măsuri de reglementare internă în perioada raportată;

c.2. propuneri de reglementare prin acte normative, înaintate autorității în perioada raportată, după caz;

c.3. delegarea responsabilităților: activitatea consiliilor de conducere, după caz, ale celorlalte organe colegiale, modificarea limitelor de competențe în cadrul conducerii pe perioada evaluată etc.;

c.4. perfecționarea personalului - cursuri de perfecționare pentru conducere și restul personalului:

- evaluarea personalului din instituție;
- promovarea personalului din instituție;

c.5. măsuri luate în urma controalelor, verificării/auditării din partea autorității sau ale altor organisme de control, în perioada raportată;

c. Organizarea/sistemul organizațional al instituției;

Funcționarea unei instituții moderne și suple, armonizată cu cerințele unei economii concurențiale impune adaptarea sistemului său organizatoric astfel încât acesta să corespundă mai bine scopului propus. În acest sens, în cele ce urmează vom prezenta, în sinteză, activitatea depusă atât de conducerea instituției cât mai ales activitatea de perfecționare la care a participat personalul calificat din instituție.

c.1. măsuri de reglementare internă în perioada raportată;

În perioada analizată au fost modificate și inițiate următoarele documente de reglementare internă:

- Regulamentul Intern
- Regulamentul de Organizare și Funcționare
- Organigrama
- Procedura de întocmire a dosarului de achiziții publice și circuitul documentelor financiar-contabile
- Procedura de achiziții publice
- Regulamentul privind formarea profesională a angajaților
- Regulamentul privind angajarea și promovarea personalului din Muzeul Național de Artă al României
- Activitatea și atribuțiile comisiilor de specialitate, constituite prin decizie scrisă a directorului general, sunt descrise în art. 18 din Regulamentul de Organizare și Funcționare.

c.2. propuneri de reglementare prin acte normative, înaintate autorității în perioada raportată, după caz;

MNAR nu a înaintat Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național propuneri de reglementare prin acte normative în perioada menționată.

c.3. delegarea responsabilităților: activitatea consiliilor de conducere, după caz, ale celorlalte organe colegiale, modificarea limitelor de competențe în cadrul conducerii pe perioada evaluată etc.;

În perioada analizată, în cadrul MNAR s-au organizat:

- **44 de întâlniri ale Consiliului de Administrație** (în zilele de: 3 mai 2006, 24 mai 2006, 25 mai 2006, 21 iunie 2006, 4 octombrie 2006, 25 octombrie 2006, 8 noiembrie 2006, 29 noiembrie 2006, 6 decembrie 2006, 20 decembrie 2006, 29 decembrie 2006, 10 ianuarie 2007, 17 ianuarie 2007, 22 martie 2007, 5 mai 2007, 2 iulie 2007, 6 septembrie 2007, 14 septembrie 2007, 15 noiembrie 2007, 12 decembrie 2007, 18 ianuarie 2008, 27 februarie 2008, 10 martie 2008, 18 martie 2008, 10 aprilie 2008, 28 mai 2008, 4 iunie 2008, 2 iulie 2008, 18 august 2008, 13 noiembrie 2008, 15 decembrie 2008, 28 ianuarie 2009, 9 februarie 2009, 26 februarie 2009, 11 martie 2009, 26 martie 2009, 8 aprilie 2009, 30 aprilie 2009, 21

iulie 2009 , 23 iulie 2009, 11 august 2009, 2 septembrie 2009, 15 octombrie 2009, 26 noiembrie 2009);

-17 întâlniri ale Consiliului Științific (în zilele de: 3 mai 2006, 12 iulie 2006, 15 noiembrie 2006, 16 noiembrie 2006, 28 noiembrie 2006, 29 ianuarie 2007, 2 martie 2007, 22 mai 2007, 4 septembrie 2007, 21 noiembrie 2007, 12 decembrie 2007, 19 martie 2008, 2 octombrie 2008, 25 noiembrie 2008, 14 aprilie 2009, 21 iunie 2009 și 7 septembrie 2009).

De asemenea, în perioada menționată, datorită analizei situației și a nevoilor identificate, s-a extins Secția Educație, Comunicare și Proiecte Culturale, în cadrul căreia s-a creat, pe de o parte, o componentă de marketing și, pe de altă parte, un Birou Comunicare, operându-se astfel o delimitare mai clară a activităților de relații publice ale muzeului, facilitând, în același timp, procedura de delegare a responsabilităților.

c.4. Perfecționarea personalului

- cursuri de perfecționare pentru conducere și restul personalului:

În perioada 1 mai 2006 – 30 noiembrie 2009, personalul MNAR a participat la următoarele sesiuni de formare, schimburi de experiență, burse de cercetare și cursuri de perfecționare **de scurtă durată**:

- Festivitățile de aniversare a 50 de ani de la înființarea **Fundației Calouste Gulbekian** din Lisabona, organizate în perioada 18-19 iulie 2006, la care au participat specialiști din întreaga lume (dna Roxana Theodorescu, director general)

- *Reducing risks to collections*, curs organizat de ICCROM, în colaborare cu Ministerul Culturii și Cultelor din România, Institutul National de Conservare din Olanda (ICN) și Institutul Național de Conservare din Canada (CCI), Sibiu, 2008 (dna Emanuela Cernea)

- Sesiunea de formare profesională referitoare la traficul și exportul ilegal al bunurilor culturale mobile, furtul, distrugerea și falsificarea lor, Ministerul Culturii și Cultelor, 2008 (doamnele Anca Lăzărescu și Alina Skultety).

- Training *Fonduri structurale și management cultural* în cadrul proiectului *Regio.Muz*, organizat de Rețeaua Națională a Muzeelor din România și finanțat cu sprijinul Administrației Fondului Cultural Național, 2007 (drele Mirela Rădulescu și Clara Trăistaru)

- Bursă de cercetare la Biblioteca Națională din Roma, oferită de Ministerul Culturii și Cultelor din România și Ministerul Afacerilor Externe al Italiei (drele Angelica Iacob, Cristina Adam și Alina Pătru, dl Cosmin Ungureanu) și bursă de cercetare la Biblioteca Marciana din Veneția, oferită de Ministerul Culturii și Cultelor din România și Ministerul Afacerilor Externe al Italiei (dna Iulia Iordan)

- Călătorie de studiu în Italia organizată de Universitatea de Arte din București în 2006 (dna Despina Hașegan, dra Mălina Conțu și dl Cosmin Ungureanu)

- *Institut de vară de management muzeal* pentru specialiști care activează în muzee, organizat de New York University în 2006 (dna Raluca Bem Neamu)

- Stagiul *Séjour Culture* derulat în 2006 la Paris și Lyon de către Maisons des Cultures du Monde, finanțat de Ministerul Culturii și Comunicării și Ministerul Afacerilor Externe din Franța și Ministerul Culturii și Cultelor din România (dra Clara Trăistaru)

- Curs de inițiere în animație socio-educativă *Transformăm lumea prin joc* organizat de Asociația CREATIV în 2006 (dra Clara Trăistaru)

Cursuri organizate de Centrul de Pregătire Profesională în Cultură din cadrul Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național:

- Curs *Muzeologie generală* (dnele Lucreția Pătrășcanu și Alina Skultety și dra Mălina Conțu)

-Curs *Conservare preventivă a bunurilor culturale* (dnele Emanuela Cernea, Judit Balko, Maria Coroian, Monica Enache, Iuliana Ghiță, Paula Luca, Anca Miroi, Victoria Oancea, Cătălina Negoită, Floarea Oprina, Gianina Pintilie, Ioana Negoită, Valentina Iancu, Nela Mihai și Marina Iliescu)

- Curs *Restaurare bunuri culturale* (dnele Cornelia Negoci și Cășaru Raluca și dnii Mihai Balko, Dragoș Neagoe și Daniel Postelnicu)

- Curs *Restaurare carte veche* (dna Simona Pauncev)

- Curs *Manager de proiect* (drele Mirela Rădulescu, Cristina Adam, Clara Trăistaru, Alina Pătru și Alina Ion, dnele Mariana Vida, Carmen Tănăsioiu, Elena Olariu, Veronica Leca și Emanuela Cernea, dl. arh. Liviu Constantinescu, dl Radu Bârlă)

- Curs *Operator texte și imagine* (dnele Manuela Mitu și Anișoara Păduraru)

- Curs *Designer Web* (dna Iulia Iordan)

- Curs *Grafician pe calculator* (dl Marius Preda)

- Curs *Contabilitate* (dna Elena Trofin)

- Curs de *DTP Designer* (dra Alina Pătru)

- Curs *Educația Interactivă – o nouă provocare a muzeelor moderne* (drele Cristina Adam și Clara Trăistaru, dna Despina Hașegan)

- Curs *Evidența informatizată a patrimoniului de artă plastică / decorativă* (dna Gianina Pintilie)

- Curs *Operator procesare texte și imagine* (dna Oana Slăvuică)

- Curs *Utilizarea calculatorului* (dna Adriana Constantinescu)

- Curs *Bazele Biblioteconomiei* (dna Reveica Cojocar)

- Curs *Perfecționare în noua lege a salarizării unice* (dnele Luminița Neagu, Daniela Piutorac)

Alte cursuri

- Curs *Auditul Instituțiilor Publice*, OK Regional Corporation (dl Bogdan Ginghină)
- Curs *Specializare fochist* organizat de Interom Institut Tehnologic (dnii Pavel Băețică și Costin Voicu)
- Curs *Cadru Tehnic PSI* organizat de Prometeu Consulting (dl Alexandru Iliescu)
- Curs *Inspector Protecție Civilă*, Inspectoratul pentru Situații de Urgență (dl Ghergu Valentin)
- Curs *Agent pază*, SC Centrul Regional de Securitate (dnii Ștefan Aldescu, Ion Teodor, Mircea Bibac, Marian Gheorghe, Marian Geo Trofin, Dorel Bighiu, Emanoil Popescu, Nicolae Bădilă, Valentin Dumitru, Petre Gheorghe, Aurelian Milodin, Călin Stanciu, Bertalan Vasilescu, Daniel Ivanciu, George Radu, Ilie Mircea, Marian Ghiță, Ionel Doru Andrei, Andrei Gheorghe, Marin Oprea, Ion Oprea, Bărbulescu Vanghele, Ionel Slobozeanu, Stelian Bărbieru, Gheorghe Spârlea, Ion Mincu, Petre Iolea, Tudor Dumitrescu, Ionel Dumitrescu, Ion Preda, Ion Buga, Dumitru Mandachi, Ion Vânătoru, Lincu Trăistaru, Gheorghe Enciu, Traian Grama, Stelică Constantin, Pavel Băețică, Ioan Paraschiva, Zaharia Andreiu, Ștefan Despa, Daniel Anghel, Valentin Andreescu, Marinel Palade, Constantin Bărăscu, Florian Stan, Mihăiță Lechințeanu și Cornel Alexa)
- Curs *Limba engleză* organizat de British Council România (dnele Costina Anghel, Judit Balko, Emanuela Cernea, Iuliana Ghiță, Lucreția Pătrășcanu, Zoia Pop, Alina Skultety, Oana Slăvuică, Adriana Stoica, drele Monica Enache, Carmen Tănăsioiu și Mariana Banciu și dl Mihai Balko)

De asemenea, o parte a angajaților MNAR au urmat cursuri de perfecționare **de lungă durată:**

- Master *Audit Financiar și Consiliere*, Academia de Studii Economice (dna Silvia Podgoreanu)
- Master *Teoria și practica imaginii*, Centrul de Excelență în Studiul Imaginii, Universitatea de Arhitectură din București *Ion Mincu* (dra Alina Pătru, dnele Iulia Iordan, Veronica Leca)
- Master *Studii medievale*, Facultatea de Istorie, Universitatea București (dl Radu Bârlă)
- Master *Managementul Sectorului Public*, Școala Națională de Studii Politice și Administrative (dna Luminița Neagu)
- Master *Auditul Instituțiilor Publice*, Univ.Atheneum (dl Bogdan Ginghină)
- Bursă de specializare pe anul 2006 la École Normale Supérieure, Lyon (dna Petruța Murvai)

- evaluarea personalului din instituție;

Prime: Instituția noastră a acordat următoarele prime și premii:

- în anul 2006 s-au acordat premii reprezentând 2% din fondul de salarii aprobat prin buget, conform HG 281/1993 și al 13-lea salariu conform bugetului de venituri și cheltuieli aprobat.

- în anul 2007 s-au acordat prime la final de an, din economia fondului de salarii și al 13-lea salariu conform bugetului de venituri și cheltuieli aprobat.

- în anul 2008 s-a acordat al 13-lea salariu conform bugetului de venituri și cheltuieli aprobat.

În perioada analizată s-au aplicat sancțiuni referitoare la disciplina muncii astfel: în 2006 –10 sancțiuni (5 cu avertisment scris, 4 cu reducerea salariului cu 10% pe trei luni și una cu retragerea salariului de merit), în 2007 - 8 sancțiuni (6 cu avertisment scris, una cu reducere salariu 5% pe 1 lună și una cu reducere salariu 10% pe 3 luni), în 2008 - 3 sancțiuni (una cu avertisment scris, 2 cu reducere salariu cu 10% pe 3 luni), iar în 2009 - o sancțiune cu avertisment scris.

- promovarea personalului din instituție;

În perioada analizată s-au efectuat promovări astfel: 5 în anul 2006; 13 în anul 2007, 8 în anul 2008, 5 promovări pentru personalul încadrat în grad profesional de debutant în anul 2009.

c.5. măsuri luate în urma controalelor, verificării/auditării din partea autorității sau ale altor organisme de control, în perioada raportată

În perioada de referință Muzeul Național de Artă al României a fost controlat de următoarele instituții abilitate:

CURTEA DE CONTURI:

Curtea de Conturi a României a efectuat în luna iulie 2007, prin Camera de Conturi București, Direcția de Control Financiar Ulterior (Delegația nr. 494/27.06.2007), un control al modului de gestionare al fondurilor publice alocate, dispunând descărcarea de gestiune pentru activitatea privind gestionarea resurselor financiare și a patrimoniului public pe anul 2006.

INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ (denumit în continuare ITM) a efectuat pe data de 02.08. 2007 un control privind:

1. Condițiile de modificare a Contractului Individual de Muncă - respectarea prevederilor impuse de art. 41 alin. (1) și (2) din Codul Muncii.

2. Respectarea prevederilor art. 77 (2) și (3) din Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor personalului cu handicap.

Constatări:

1. Angajatorul respectă prevederile art. 41 (1) din Codul Muncii cu privire la modificarea Contractului Individual de Muncă.

2. Instituția are încadrate în muncă 2 persoane cu handicap dar nu a putut face dovada respectării dispozițiilor art. 77 (2) și (3) din Legea 448/2006, astfel că s-a impus virarea la stat a sumei de 17.745 lei.

Măsuri:

Urmare a celor constatate și dispuse de ITM: Muzeul Național de Artă al României a virat suma de 17.745 lei prin OG 872/08.08.2007 la bugetul de stat.

INSPECTORATUL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ (denumit ISU) a efectuat anual, pe datele de 3-5 iulie 2006, 26-27 iulie 2007, 3-5 martie 2008, 24-25 martie 2009, controale tematice privind:

Controlul privind apărarea împotriva incendiilor și protecția civilă conform Legii nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor, Legii nr. 481/2004 privind protecția civilă, modificată și completată de Legea nr. 212/2006, OUG nr. 21/2004 privind Sistemul Național de managementul al Situațiilor de urgență, aprobată prin Legea nr. 15/2005 și a HG nr. 1492/2004 privind principiile de organizare, funcționare și atribuțiile serviciilor de urgență profesională.

Constatări:

Întrucât nu a constatat încălcări flagrante ale Legii, ISU nu a dispus sancțiuni ci a formulat doar recomandări.

Urmare a celor constatate și dispuse de ISU s-au luat următoarele măsuri:

Persoanele responsabile cu problemele de PSI și Protecție Civilă din cadrul Muzeului Național de Artă al României au prelucrat cu personalul de specialitate în domeniu și cu angajații instituției recomandările făcute de organele de control și au stabilit termene pentru aducerea acestora la îndeplinire.

MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR

DEPARTAMENTUL DE CONTROL AL GUVERNULUI

ARNMAP

Ministerul Culturii și Cultelor, Departamentul de Control al Guvernului, Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRMAP) au efectuat în cursul anului 2008/2009 o serie de controale privind activitatea economică a MNAR. Astfel, în perioada 01.10 - 31.10.2008, Comisia de control a Departamentului de Control al Guvernului numită pe baza Ordinului de serviciu nr. 88/13.10.2008 și Comisia de control constituită în cadrul Ministerului Culturii și Cultelor pe baza Ordinului Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2577 din 26.09.2008 au verificat activitatea instituției, pe baza tematicilor de control. În urma acestor controale, Comisia de control a Ministerului Culturii și

Cultelor a întocmit un "*Plan de măsuri pentru îmbunătățirea activității Muzeului Național de Artă al României*" și a semnalat necesitatea unei verificări din partea ANRMAP privind legalitatea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice derulate pe parcursul anilor 2007-2008. Planul de măsuri pentru îmbunătățirea activității MNAR a fost adus la îndeplinire de către MNAR conform recomandărilor, la termenele stabilite de către comisie.

În perioada 9-26 martie 2009, **ANRMAP** a efectuat o verificare a procedurilor de atribuire a achizițiilor publice pe baza Comunicării privind începerea procedurii de supraveghere nr. 3469 din 3 martie 2009. În urma verificărilor, MNAR a fost sancționat cu o amendă în cuantum de 35.000 lei.

Consiliul de Administrație al Muzeului Național de Artă al României, întrunit pe data de 26 martie 2009, a discutat cele constatate de organele de control și a hotărât: (i) prelucrarea cu sefii fiecărui departament a celor constatate de organele de control cu obligația acestora de a remedia deficiențele constatate; (ii) recuperarea amenzii de 35.000 lei platită de MNAR de la persoanele responsabile de încălcări ale legii privind achizițiile publice, măsură dispusă prin Deciziile nr. 39, 40/8.04.2009,

Direcția Generală de Poliție a Municipiului București - SECȚIA 1 POLIȚIE, a efectuat, în legătură cu modul de respectare a dispozițiilor Legii nr. 333/2003 și HG 1010/2004, controale la următoarele date și în următoarele sedii.

03.06.2009 - Muzeul K.H. Zambaccian, 04.06.2009 - Muzeul Național de Artă al României – Sediul Central, 09.06.2009 - Muzeul Theodor Pallady

Organul de control a constatat următoarele: a reținut că se impune ca MNAR să solicite avizarea de către Poliție a personalului de pază în vederea înscrierii la cursuri de calificare și reactualizarea Planului de pază de la Muzeul Theodor Pallady.

Urmare a celor constatate și dispuse s-au luat următoarele măsuri: (i) personalul de pază a fost avizat de Poliție iar în cursul lunii decembrie se vor finaliza cursurile de calificare.; (ii) Planul de Pază al Muzeului Theodor Pallady a fost întocmit de Muzeul Național de Artă al României și a fost avizat de către Secția 8 Poliție.

MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR - Arhivele Naționale, a efectuat la data de 11.09.2009, în baza adresei nr. 14249/06.08.2009, un control privind cunoașterea și evaluarea modului de aplicare a prevederilor Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996, cu modificările și completările ulterioare și a Instrucțiunilor privind activitatea de arhivă la creatorii și deținătorii de documente.

Organul de control nu a constatat încălcări ale prevederilor Legii Arhivelor Naționale nr.16/1996. S-a acordat îndrumarea necesară activității curente și s-au stabilit măsuri și termene de realizare pentru anul 2010.

Urmare a celor constatate si dispuse s-au luat urmatoarele masuri: s-a distribuit Procesul-Verbal de îndrumare și control al comisiei de control tuturor secțiilor, colaborându-se permanent pentru îndeplinirea activității curente a arhivei.

D. SITUAȚIA ECONOMICO-FINANCIARĂ A INSTITUȚIEI

d.1. execuția bugetară a perioadei raportate:

- bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii)
- bugetul de cheltuieli (personal: contracte de muncă/convenții/contracte încheiate în baza legilor speciale; bunuri și servicii; cheltuieli de capital, cheltuieli de întreținere; cheltuieli pentru reparații capitale)

d.2. date comparative de cheltuieli (estimări și realizări) în perioada raportată:

d.3. gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției (%):

- veniturile proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției pe categorii de bilete/tarife practicate: preț întreg/preț redus/bilet profesional/bilet onorific, abonamente, cu menționarea celorlalte facilități practicate;
- veniturile proprii realizate din alte activități ale instituției;
- venituri realizate din prestări de servicii culturale în cadrul parteneriatelor cu alte autorități publice locale;

d.4. gradul de creștere a surselor atrase/veniturilor proprii în totalul veniturilor (%);

d.5. ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor;

d.6. ponderea cheltuielilor de capital din bugetul total;

d.7. gradul de acoperire a salariilor din subvenție (%);

- ponderea cheltuielilor efectuate în cadrul raporturilor contractuale, altele decât contractele de muncă (drepturi de autor, drepturi conexe, contracte și convenții civile);

d.8. cheltuieli pe beneficiar, din care:

- din subvenție/alocație;
- din venituri proprii.

d. Situația economico-financiară a instituției;

d.1. execuția bugetară a perioadei raportate:

- bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii)

În perioada 2006 – 30 septembrie 2009, bugetul de venituri a fost următorul (exprimat în mii lei):

	2006	2007	2008	2009
BUGETUL DE VENITURI	16716	21659	26274	14258
subvenții	15377	19944	23102	12332
alocații	0	0	0	0
surse atrase (sponsorizări)	114	139	1130	947
venituri proprii	1225	1576	2042	979

Menționăm faptul că subvențiile bugetare au fost primite de la Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, precum și faptul că MNAR nu a beneficiat de alocații.

Sursele atrase reprezintă în principal sponsorizări cu destinații punctuale, specificate în fiecare contract de sponsorizare în parte conform situației de mai jos:

- 2006 -

Nr. crt.	Sponsor	Suma lei	Destinație
1.	ABN AMRO Bank	10.513	Expoziția <i>Intâlnire cu Rembrandt</i>
2.	Ambasada Regatului Țărilor de Jos	33.698	Expoziția <i>Intâlnire cu Rembrandt</i>
3.	BRD Groupe Societée Générale	2.000	Expoziția <i>Antoine Bourdelle. Vector al modernității</i>

TOTAL SPONSORIZĂRI 2006: 114.211 lei

Donații și contribuții directe

- plata integrală a asigurării și transportului lucrărilor din Franța care au participat la expoziția *Antoine Bourdelle. Vector al modernității*, de către sponsorii strategici ai Ambasadei Franței în România.

- 2007 -

Nr. crt.	Sponsor	Suma lei	Destinație
1.	BRD Groupe Societée Générale	127.000	Expoziția <i>Grigorescu pictor al naturii</i> - publicații
2.	Fundația Margareta Sterian	10.000	Premii
3.	EURO 94 COMIMPEX	2.000	Premii

TOTAL SPONSORIZĂRI 2007: 139.000 lei

- 2008 -

Sponsorizările de mai jos au fost realizate cu ocazia Proiectului **Restore the Beauty** - prima tranșă - în vederea amenajării muzeale a Galeriei de Artă Orientală și a Galeriei de Artă Decorativă Europeană.

Nr. crt.	Sponsor	Suma lei	Destinație
1.	Banca Comercială Română	94.380	Amenajări muzeale
2.	Unilever South Central Europe	38.545	Amenajări muzeale
3.	Tomini Trading	123.708	Amenajări muzeale
4.	Coca Cola Romania	53.934	Amenajări muzeale
5.	Solmar Trading	35.434	Amenajări muzeale
6.	Sof Medica	26.575	Amenajări muzeale
7.	Ana Hotels	2.154 lei	Amenajări muzeale
8.	ITH Management Office	36.875	Amenajări muzeale
9.	ROMCAR	309.524	Amenajări muzeale
10.	Leadership Development Solutions	35.330	Amenajări muzeale
11.	Topo Capital	35.345	Amenajări muzeale
12.	Romtelecom	108.078	Amenajări muzeale
13.	Citibank	35.995	Amenajări muzeale

Alte sponsorizări în anul 2008:

Nr. crt.	Sponsor	Suma lei	Destinație
1.	BRD Groupe Societée Générale	37.100	Noaptea muzeelor
2.	AFCN	44.362	Noaptea muzeelor

TOTAL SPONSORIZĂRI 2008: 1.129.451 lei

Donații și contribuții directe:

- plata integrală a asigurării și transportului lucrărilor prezentate în expoziția **Tribut Magnificienței**, de către companii grecești active în România

- plata integrală a asigurării și transportului lucrărilor provenite din Muzeul Luvru de către sponsorii strategici ai Ambasadei Franței în România.

- participarea la plata asigurării și transportului lucrărilor expoziției **Napoleon al III-lea și Principatelor Române** alături de Muzeul Național de Artă al României a sponsorilor strategici ai Ambasadei Franței în România, a Institutului Francez din București și a Reuniunii Naționale a Muzeelor din Franța.

- 2009 -

Sponsorizările de mai jos au fost realizate cu ocazia Proiectului **Restore the Beauty** – tranșa a II-a - în vederea amenajării muzeale a Galeriei de Artă Orientală și Galeriei de Artă Decorativă Europeană

Nr. crt.	Sponsor	Suma lei	Destinație
1.	TNT Romania	296.002	Amenajare muzeală
2.	Coca Cola Romania	85.458	Amenajare muzeală
3.	Tomini Trading	143.500	Amenajare muzeală
4.	Sof Medica	31.604	Amenajare muzeală
5.	Raiffaisen Bank	252.072	Amenajare muzeală
6.	Banca Comercială Română	106.683	Amenajare muzeală
7.	Initiative Media	21.093	Amenajare muzeală

Alte sponsorizări în anul 2009:

Nr. crt.	Sponsor	Suma lei	Destinație
1.	Fundația Margareta Sterian	2.700	Premii
2.	Steven și Valeria van Groningen	10.000	Achiziție muzeală: lucrarea <i>Vanitas</i> de Merica Râmniceanu
3.	Groupama Asigurări	43.017	Expoziția <i>Călătorie în Bretania</i>

TOTAL SPONSORIZĂRI 2009: 978.234 lei

Contribuție directă la expoziția *Călătorie în Bretania* a sponsorilor strategici ai Ambasadei Franței în România prin Institutul Francez din București

Veniturile proprii sunt obținute în conformitate cu Ordinele Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, în care sunt prevăzute cuantumul și tipologia veniturilor.

- bugetul de cheltuieli (personal: contracte de muncă/convenții/contracte încheiate în baza legilor speciale; bunuri și servicii; cheltuieli de capital, cheltuieli de întreținere; cheltuieli pentru reparații capitale)

În perioada mai 2006 – 30 septembrie 2009, bugetul de cheltuieli a fost următorul (exprimat în mii lei):

	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>
BUGETUL DE CHELTUIELI	16716	21659	26274	14258
PERSONAL	6005	7664	9257	7675
contracte de muncă	6005	7664	9257	7675
convenții	0	0	0	0
contracte încheiate în baza legilor speciale	0	0	0	0
bunuri și servicii	6730	10244	14322	6574
cheltuieli de întreținere	5132	6206	9051	5558
cheltuieli de capital	3981	3751	2695	9
cheltuieli reparații capitale	3835	0	0	0

d.2. date comparative de cheltuieli (estimări și realizări) în perioada raportată:

- ANEXA nr. 1 -

d.3. gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției (%):

- veniturile proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției pe categorii de bilete/tarife practicate: preț întreg/preț redus/bilet profesional/bilet onorific, abonamente, cu menționarea celorlalte facilități practicate;

- veniturile proprii realizate din alte activități ale instituției;

- venituri realizate din prestări de servicii culturale în cadrul parteneriatelor cu alte autorități publice locale;

În perioada mai 2006 – 30 septembrie 2009, gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției a fost următorul (exprimat procentual):

	2006	2007	2008	2009
din surse atrase	0,68%	0,64%	4,30%	6,64%
din venituri proprii	7,33%	7,28%	7,77%	6,87%

- veniturile proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției pe categorii de bilete/tarife practicate: preț întreg/preț redus/bilet profesional/bilet onorific, abonamente, cu menționarea celorlalte facilități practicate;

În perioada analizată, veniturile proprii realizate din vânzarea biletelor de intrare și a celor pentru programele educative au fost următoarele (exprimate în mii lei):

2006 – 186.000, din care 149.000 bilet întreg și 37.000 bilet cu reducere

2007 – 238.000, din care 183.000 bilet întreg și 55.000 bilet cu reducere

2008 – 364.000, din care 284.000 bilet întreg și 62.000 bilet cu reducere

2009 – 213.000, din care 160.000 bilet întreg și 53.000 bilet cu reducere

- veniturile proprii realizate din alte activități ale instituției;

Veniturile proprii realizate din alte activități ale instituției au provenit, în perioada mai 2006 – 30 septembrie 2009, din vânzare publicații, închirieri spații, drepturi de reproducere a unor lucrări din patrimoniul propriu în diverse publicații, taxe de ghidaj, fotografiere și filmare astfel (exprimate în mii lei):

2006 – 1039

2007 – 1293

2008 – 1696

2009 – 766

- venituri realizate din prestări de servicii culturale în cadrul parteneriatelor cu alte autorități publice locale;

Nu este cazul deoarece instituția are acorduri de gratuitate și cooperare bilaterală cu diverși partenerii (**vezi b.4.**).

d.4. gradul de creștere a surselor atrase/veniturilor proprii în totalul veniturilor (%);

	2006	2007	2008	2009
gradul de creștere a surselor atrase din total venituri	0,68	0,64	4,30	6,64
gradul de creștere a veniturilor proprii din total venituri	7,33	7,28	7,77	6,87

d.5. ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor;

2006	2007	2008	2009
35,92 %	35,38%	35,23 %	53,83 %

d.6. ponderea cheltuielilor de capital din bugetul total;

2006	2007	2008	2009
23,82	17,32	10,26	0,06

d.7. gradul de acoperire a salariilor din subvenție (%);

Gradul de acoperire a salariilor din subvenție a fost de 100% în intervalul supus analizei.

- ponderea cheltuielilor efectuate în cadrul raporturilor contractuale, altele decât contractele de muncă (drepturi de autor, drepturi conexe, contracte și convenții civile);

Cheltuielile efectuate în cadrul raporturilor contractuale, altele decât contractele individuale de muncă, nu au fost prinse în categoria cheltuielilor de personal, în conformitate cu Legea finanțelor publice nr. 500/2002 și au fost încheiate în baza contractelor de finanțare sau a altor acte normative în vigoare.

d.8. cheltuieli pe beneficiar, din care:

- din subvenție/alocație;
- din venituri proprii.

	2006	2007	2008	2009
din subvenție	91,99	92,08	87,93	86,49
din alocație	0	0	0	0
din venituri proprii	7,33	7,28	7,77	6,87

E. STRATEGIA, PROGRAMELE SI IMPLEMENTAREA PLANULUI DE ACȚIUNE PENTRU ÎNDEPLINIREA MISIUNII SPECIFICE INSTITUȚIEI, CONFORM SARCINILOR ȘI OBIECTIVELOR MANAGEMENTULUI

e.1. scurtă analiză a programelor (eficacitatea acestora în funcție de răspunsul comunității la proiectele incluse în acestea);

e.2. scurtă analiză a proiectelor din cadrul programelor (eficacitatea acestora în funcție de răspunsul comunității la proiectele incluse în acestea);

e.3. analiza PROGRAMULUI MINIMAL realizat, în raport cu cel propus, în corelație cu subvenția/alocația primită:

e.4. managementul de proiect: centralizatorul de programe/proiecte/beneficiari:

e.5. evidențierea numărului de beneficiari ai proiectelor instituției în afara sediului;

e.6. servicii culturale oferite de instituție în cadrul programelor proprii, rezultate din misiunea acesteia, altele decât cele din programul minimal, după caz;

e.7. alte servicii oferite comunității căreia se adresează instituția, după caz;

e.8. indice de ocupare a sălilor/spațiilor destinate beneficiarilor (la sediu) (%).

e. Strategia, programele si implementarea planului de acțiune pentru îndeplinirea misiunii specifice instituției, conform sarcinilor și obiectivelor managementului;

e.1. scurtă analiză a programelor (eficacitatea acestora în funcție de răspunsul comunității la proiectele incluse în acestea);

Investigarea preferințelor publicului și a modului în care acesta se raportează la programele muzeului (expoziții, evenimente speciale) este o preocupare constantă, împreună cu identificarea modalităților de atragere a noi categorii de vizitatori. Modalitățile de aflare a opiniei vizitatorilor sunt: aplicarea de chestionare, atât la vizitarea muzeului, cât și prin e-mail, prin intermediul e-grupurilor înființate pentru participanții fideli la programele oferite de muzeu, focus-grupurile și analiza sugestiilor și observațiilor din cărțile de impresii sau primite pe *site*.

Dintre programele muzeului sunt extrem de apreciate de către public expozițiile-eveniment (lucru demonstrat atât de numărul mare de vizitatori, cât și de impresiile exprimate de aceștia) – datorită amplorii lor, a muzeelor din țară și din străinătate invitate să participe la organizarea expozițiilor, a modului în care sunt concepute scenografia și design-ul și a manifestărilor conexe (concerte, conferințe, programe educative, etc).

e.2. scurtă analiză a proiectelor din cadrul programelor (eficacitatea acestora în funcție de răspunsul comunității la proiectele incluse în acestea);

Pentru o mai bună receptare de către publicul vizitator a mesajului propus de programele expoziționale, majoritatea expozițiilor de anvergură au fost însoțite de activități conexe, o parte a acestora fiind concepute pe structura unor proiecte punctuale, precum conferințe, concerte, proiecții de filme sau programe educative adaptate diferitelor categorii de beneficiari (adulți, familii, adolescenți etc). Participarea la aceste activități a permis vizitatorilor o mai bună cunoștere a temei propuse de expoziție, precum și realizarea de conexiuni cu alte domenii artistice. Spre exemplu, în cadrul expozițiilor ***Antoine Bourdelle, vector al modernității, Constantin Brâncuși fotograf*** sau ***Tribut magnificenței. Ilias Lalaounis*** au rulat filme documentare despre tehnicile și modalitățile de lucru ale celor trei artiști, iar în cadrul expoziției ***Ipostaze ale modernismului. Pictura în Bulgaria, Grecia, România, 1910-1940***, a fost organizat un concert de muzică clasică și o conferință despre arhitectura modernă, pentru a pune în legătură pictura din perioada 1910-1940 cu arhitectura și muzica aceleiași perioade în spațiul Balcanic.

Prin aceste activități s-a urmărit fidelizarea anumitor categorii de public, precum și atragerea de noi potențiali vizitatori interesați de oferta suplimentară (posibilitatea de a

participa la ateliere de creație sau la o prelegere după vizitarea expoziției). De asemenea, s-a urmărit obținerea unui *feedback* de la participanții la aceste activități, pentru a identifica sugestii de îmbunătățire a ofertei și măsura în care aceasta răspunde nevoilor vizitatorilor.

Eficacitatea acestui demers este dovedit de faptul că segmentele de public vizate (familiile, participanții la concert etc) au venit în număr mare la muzeu și apoi au revenit de mai multe ori într-o anumită expoziție, pentru a participa la seria de activități propuse.

e.3. Analiza PROGRAMULUI MINIMAL realizat, în raport cu cel propus, în corelație cu subvenția/alocația primită:

- ANEXA nr. 2 -

e.4. managementul de proiect: centralizatorul de programe/proiecte/beneficiari:

- ANEXA nr. 3 -

e.5. evidențierea numărului de beneficiari ai proiectelor instituției în afara sediului;

1. *Pictori români în Bretania*, Muzeul departamental Breton din Quimper, 30.000 de vizitatori (iunie – octombrie 2009).

2. *Napoleon al III-lea și Principatele Române*, Muzeul Național al Castelului din Compiègne, 40.000 de vizitatori (20 martie - 29 iunie 2009).

e.6. servicii culturale oferite de instituție în cadrul programelor proprii, rezultate din misiunea acesteia, altele decât cele din programul minimal, după caz;

Nocturne la Muzeul Național de Artă al României (altele decât cele incluse în proiectul Circuit muzeal pentru publicul bucureștean):

20 mai 2006: *Noaptea muzeelor* în cadrul expoziției ***Întâlnire cu Rembrandt. 400 de ani de la nașterea artistului.*** Expoziția a fost deschisă între orele 18⁰⁰-24⁰⁰, iar vizitatorii au beneficiat de intrare liberă. Formația de muzică clasică *Collegio stravagante* a susținut un concert în prima sală a expoziției. Datorită publicului numeros, instrumentiștii s-au mutat și în curtea muzeului unde au reluat din piesele deja cântate. Acest eveniment special a reușit să aducă în expoziție numărul record de 5.200 de vizitatori într-o singură zi. Tot cu ocazia ***Noptii Muzeelor, 2006***, 20 de liceeni de la *Colegiul Edmond Nicolau* au participat la programul special ***În lumea lui Rembrandt*** organizat în expoziție și în sala de proiecții.

19 mai 2007: cu ocazia ***Noptii muzeelor*** a fost prezentat spectacolul-instalație de dans contemporan și artă video ***Corpuri în oglindă***, realizat în colaborare cu Asociația *ArtLink* și

Centrul Național al Dansului București. Cinci tinere coregrafe au conceput câte o piesă inspirată de lucrări din Galeria de Artă Românească Modernă. Spectacolul a fost însoțit de proiecții video. Aproximativ 6.000 de vizitatori au participat la **Noaptea muzeelor**.

- Pe 30 decembrie 2006 s-a organizat **vizitarea în nocturnă** a Galeriei Naționale, la inițiativa Ministerului Culturii și Cultelor, cu ocazia integrării României în Uniunea Europeană. MNAR a înregistrat cu această ocazie 8.000 de vizitatori.

- Pe 22 octombrie și pe 14 noiembrie 2009 s-au organizat două nocturne în expoziția *Ipostaze ale modernismului. Pictura în Bulgaria, Grecia, România, 1910-1940* - intrare liberă, în intervalul 10.00-22.00 și, respectiv, 13.00-04.00 – 1.700 vizitatori.

20-21 septembrie 2008 - Zilele Bucureștiului, eveniment inițiat de Primăria Municipiului București – 2.200 vizitatori.

23 iunie 2008 - Un ceai de Sânziene la Pallady, Muzeul Theodor Pallady.

În **Noaptea de Sânziene** Muzeul Național de Artă al României a organizat la Muzeul Theodor Pallady evenimentul **Un ceai de Sânziene la Pallady**. Cu această ocazie publicul a

avut acces liber, iar grădina muzeului a fost amenajată cu lampioane, aluzie la legenda care spune că de noaptea sânzienelor apar focuri deasupra pământului, care marchează locurile în care au fost îngropate comori. Programul seriei a inclus recitaluri de muzică clasică susținute de Mihail Ghiga împreună cu Costin Soare,

Claudiu Lobonț și Mircea Ionescu (chitară clasică și vioară). Peste 350 de vizitatori au pășit în atmosfera magică de la Muzeul Theodor Pallady, una dintre comorile ascunse ale Bucureștiului.

Evenimente speciale

- **Povestea mea** (29 octombrie 2006), eveniment organizat în cadrul campaniei **Copiii nevăzuți**, în colaborare cu *Fundația Freedom House*. În acest proiect au fost implicați 75 de copii cu vârste cuprinse între 6 și 12 ani. Evenimentul s-a desfășurat în Galeria de Artă Modernă Românească și în atelierul de creație, iar lucrările realizate de copii au participat la concursul de creație organizat de *Freedom House*.

- ***Nemaiauzita poveste a domniței Unde-Este*** (decembrie 2006): cu ocazia Sărbătorilor de iarnă, muzeul a organizat programe speciale pentru familii, în cadrul cărora a fost experimentată cu succes tehnica *storytelling* (povestirea interpretată), folosită în multe muzee din lume.

- ***Mască, personaj sau un altfel de limbaj*** (martie 2007): în expoziția ***Arta abstractă italiană*** a avut loc un performance realizat de elevi de la *Colegiul Național George Coșbuc*, coordonați de un educator muzeal. După ce au participat la un ciclu de

programe educative în această expoziție, elevii au conceput și interpretat un performance, utilizând măști confecționate de ei în cadrul atelierului de creație al muzeului. Spectacolul a propus publicului o interpretare originală a primului manifest futurist, publicat de Filippo Tommaso Marinetti în 1909 în revista *Le Figaro*.

- **Vizite active la Muzeul Național de Artă al României** (aprilie 2007): Training pentru învățători și profesori organizat în parteneriat cu Casa Corpului Didactic, prin care 33 de cadre didactice au fost formate pentru a putea desfășura vizite active cu elevii în galeriile MNAR fără asistența unui educator muzeal. Acest training a reprezentat o etapă experimentală în vederea analizei fezabilității implementării la scară largă a unui program de cursuri despre educația non-formală în muzee adresat cadrelor didactice.
- **Arta pe portativ** (iunie 2007): program special pentru copii organizat cu ocazia **Zilei Internaționale a Copilului**, cu participarea Ansamblului de muzică veche *Collegio stravagante*.
- **Premiile Margareta Sterian**, ediția 2007: au fost decernate premii pentru creație muzeografică (dnei Elena Popescu pentru expoziția *Mișu Popp – Reprezentant al academismului românesc*, Muzeul Național Brukenthal, 23 martie-15 aprilie 2007) și pentru creație plastică (dlui Ciprian Paleologu pentru expoziția *Oriunde e nicăieri*, Galeria Simeza, 30 noiembrie – 18 decembrie 2006, și dlui Roman Tolici pentru expoziția *Desene recente*, Galeria Posibilă, 3 martie – 16 aprilie 2006).
- **5 Licee 5 Muzee**, proiect educativ inițiat de ECDL ROMANIA, Inspectoratul Școlar al Municipiului București în parteneriat cu Primăria Municipiului București, MNAR și alte 4 muzee din București (martie - noiembrie 2008 și martie – mai 2009)
- **Sărbătoarea Bradului de Crăciun**, eveniment organizat în fiecare an în decembrie, în colaborare cu **Asociația Prietenii MNAR**, a devenit deja un moment tradițional în care cei mici și cei mari sunt invitați în curtea muzeului să asculte colinde și să aștepte venirea lui Moș Crăciun.

Conferințe, seminarii, mese rotunde

- 27-28 octombrie 2006: **Ce învățăm astăzi la muzeu?**, seminar adresat specialiștilor din muzee și din sistemul de învățământ, organizat în parteneriat cu Ministerul Culturii și Cultelor și Rețeaua Națională a Muzeelor din România; invitat de onoare: Sue Wilkinson, director al Programului *Renaissance in the Regions*, Museums, Archives and Libraries, Marea Britanie
- 13 noiembrie 2006: **How to Look through another persons' eyes**, seminar și workshop susținute de Eva Kölm, specialist în educație muzeală de la KulturKontakt, Viena

- 14 decembrie 2006: **Metamorfozele scriiturii în arta modernă și contemporană**, conferință susținută de Denis Laoureux, profesor la Universitatea Liberă din Bruxelles, în cadrul expoziției *Mot à main. Imagine și scriitură în arta din Belgia*
- 21-25 octombrie 2007: **Diversificarea experienței muzeale. Un simpozion pe tema educației muzeale și a marketingului muzeal**, a III-a Conferință Anuală Regională Muzeală, organizată de Ministerul Culturii și Cultelor, Muzeul Național de Artă al României, The Fund for Arts and Culture in Central and Eastern Europe, la care au participat peste 30 de specialiști din străinătate și 100 de specialiști din țară.
- 20 septembrie 2008: Colaborare la a cincea ediție a **Conferinței Ministeriale pentru Patrimoniul Cultural în sud-estul Europei**, eveniment organizat de Ministerul Culturii și Cultelor.
- 28 august 2009, **ShowMuz: Teatrul Muzeal – perspective privind colaborarea dintre muzeu și teatru**, masă rotundă organizată de Rețeaua Națională a Muzeelor din România, UNITER și Teatrul Metropolis
- 28 mai 2009, **Două secole de modă de-a lungul istoriei creatorilor și mărcilor** conferință susținută în cadrul festivalului PASARELA 2009 de către domnul Didier Grumbach, președinte al Camerei Sindicale de Haute Couture de la Paris și decan al Institutului Francez al Modei
- 14 octombrie 2009, conferința domnului Romeo Hagiac, fost asistent personal al colecționarului Krikor H. Zambaccian cu ocazia lansării **Serilor Prietenilor la Muzeul Zambaccian**
- 11 noiembrie 2009, prelegere pe tema **Jacques Emil Blanche ou l'oeil musical** susținută în limba franceză de către domnul Stephane-Jacques Addade, expert, membru al Camerei Europene a Experților de Artă, în cadrul **Serilor Prietenilor la Muzeul Zambaccian**
- 12 noiembrie 2009: **Arhitectura modernă și Bucureștiul anilor 1930-1940**, conferință susținută de prof. dr. arh. Nicolae Lascu în cadrul expoziției *Ipostaze ale modernismului. Pictura în Bulgaria, Grecia, România, 1910-1940*

Spectacole

- **Musique ancienne. Musiques aux musée**, 2 ediții ale stagiunii de muzică veche organizată în parteneriat cu Institutul Francez din București și Ambasada Franței (23 mai, 10 iunie, 9 octombrie, 10 octombrie, 18 noiembrie 2007, respectiv 30 iunie, 25 septembrie și 16 octombrie 2008)

- **Concert Alexandru Tomescu și Horia Mihail**, organizat în cadrul expoziției *Ipostaze ale modernismului – pictura în Bulgaria, Grecia, România, 1910-1940* (9 octombrie 2009)

e.7. alte servicii oferite comunității căreia se adresează instituția, după caz:

- NU

e.8. indice de ocupare a sălilor/spațiilor destinate beneficiarilor (la sediu) (%).

- 100% expoziții permanente
- 90% expoziții temporare, datorită perioadelor necesare instalării expozițiilor

F. EVOLUȚIA ECONOMICO-FINANCIARĂ A INSTITUȚIEI, PENTRU URMĂTOAREA PERIOADĂ DE MANAGEMENT, CU MENȚIONAREA RESURSELOR FINANCIARE NECESARE DE ALOCAT DE CĂTRE AUTORITATE

f.1. tabelul **VALORI DE REFERINȚĂ** din proiectul de management, actualizat/concretizat pentru următoarea perioadă de raportare a managementului

f.2. tabelul **INVESTIȚIILOR ÎN PROGRAME** din proiectul de management, actualizat/concretizat pentru următoarea perioadă de raportare a managementului;

f.3. tabelul **VENITURILOR PROPRII REALIZATE DIN ACTIVITATEA DE BAZĂ, SPECIFICĂ INSTITUȚIEI PE CATEGORII DE BILETE/TARIFE PRACTICATE** din proiectul de management, actualizat/concretizat pentru următoarea perioadă de raportare a managementului;

f.4. **PROIECȚIA** obiectivelor pentru următoarea perioadă de raportare a managementului, în raport cu LISTA obiectivelor prevăzute în contractul de management.

f.5. analiza SWOT a următoarei perioade de raportare a managementului, după caz;

f.6. propuneri pentru următoarea perioadă de raportare a managementului privind indicele de ocupare a spațiilor destinate beneficiarilor;

f. Evoluția economico-financiară a instituției, pentru următoarea perioadă de management, cu menționarea resurselor financiare necesare de alocat de către autoritate:

f.1. Tabelul VALORI DE REFERINȚĂ din proiectul de management, actualizat/concretizat pentru următoarea perioadă de raportare a managementului;

Categoriile de investiții în proiecte	Limite valorice ale investiției în proiecte din perioada precedentă 2009	Limite valorice ale investiției în proiecte propuse pentru perioada de management (de la 01.01.2010 – .....)
(1)	(2)	(3)
Mici	18 proiecte (de la 0 lei până la 50.000 lei)	12 proiecte (de la 0 lei până la 50.000 lei)
Medii	4 proiecte (de la 50.001 lei până la 100.000 lei)	4 proiecte (de la 50.001 lei până la 100.000 lei)
Mari	8 proiecte (de la 100.001 lei până la 3.000.000)	15 proiecte (de la 100.001 lei până

f.2. Tabelul INVESTIȚIILOR ÎN PROGRAME din proiectul de management, actualizat/concretizat pentru următoarea perioadă de raportare a managementului;

- ANEXA nr. 4 -

f.3. Tabelul VENITURILOR PROPRII REALIZATE DIN ACTIVITATEA DE BAZĂ, SPECIFICĂ INSTITUȚIEI PE CATEGORII DE BILETE/TARIFE PRACTICATE din proiectul de management, actualizat/concretizat pentru următoarea perioadă de raportare a managementului;

	nr. de proiecte proprii	nr. de beneficiari	nr. de bilete	Venituri Propuse (mii lei)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Anul de referință				
Primul an 2009	30	250.000	213.000	970 Realizat la 30 septembrie 2009
Anul 2010	31	300.000	250.000	2350
Total	61	550.000	463.000	3.320

f.4. PROIECȚIA obiectivelor pentru următoarea perioadă de raportare a managementului, în raport cu LISTA obiectivelor prevăzute în contractul de management.

În urma analizei contextului intern și extern al Muzeului Național de Artă al României, precum și ținând cont de legislația în vigoare și de misiunea muzeului pe piața culturală românească, pentru perioada 2010-2012 se au în vedere următoarele obiective manageriale:

1. dezvoltarea colecțiilor și asigurarea reprezentativității acestora din punctul de vedere al calității și evoluției artei românești și universale

2. creșterea gradului de finanțare din surse private a proiectelor și programelor propuse de muzeu prin identificarea unor noi sponsori și prin accesarea unor fonduri europene nerambursabile după modelul celor desfășurate în perioada anterioară.

3. eficientizarea activității prin reducerea costurilor serviciilor culturale oferite concomitent cu sporirea calității acestor servicii

4. dezvoltarea continuă a imaginii muzeului pe plan național și internațional

5. dezvoltarea ofertei muzeelor satelit și a imaginii acestora

6. îmbunătățirea ofertei publice de servicii a muzeului (diversificarea spațiilor comerciale, alte servicii auxiliare oferite vizitatorilor etc.)

7. adecvarea ofertei de programe culturale și educaționale la nevoile și exigențele publicului

8. creșterea numărului de vizitatori

9. perfecționarea profesională continuă a personalului, în contextul noilor direcții manageriale

Aceste obiective manageriale se regăsesc, pe diferite paliere, în lista atașată a programelor și proiectelor prevăzute pentru anul 2010.

Pe termen scurt obiectivul principal este ca muzeul să devină un model în ceea ce privește activitatea managerială, cea de cercetare specifică finalizată prin proiectele și programele propuse și de interacțiune cu cele mai diverse categorii de public, în scopul îndeplinirii rolului său social, cultural și educațional. Pe termen mediu se urmărește ca muzeul să fie un punct de referință nu numai pentru specialiștii și publicul român, dar și pentru specialiștii și turiștii străini.

f.5. analiza SWOT a următoarei perioade de raportare a managementului, după caz;

Definirea obiectivelor de management, a abordării manageriale și a politicilor din următoarea perioadă trebuie să țină cont de situația și evoluțiile din interiorul muzeului ca și din mediul său extern. Această analiză a avantajelor, precum și a problemelor cu care se confruntă muzeul este cu atât mai importantă cu cât în ultimii ani se observă o dinamizare și

o reaşezare a factorilor de influenţă şi a actorilor culturali, precum şi modificarea intereselor şi a exigenţelor publicului vizitator.

Deşi factorii externi sunt vitali pentru asigurarea îndeplinirii misiunii culturale şi educative a muzeului, este obligatorie existenţa unui mediu intern profesionist, dinamic, care să susţină activitatea de cercetare, de conservare şi cea publică a muzeului.

Puncte forte:

Colecţiile muzeului – acestea sunt extrem de diverse şi valoroase, reprezentând cel mai important patrimoniu de artă din România, reprezentativ pentru arta românească şi conţinând piese de valoare din arta europeană şi mondială. Muzeul se numără printre cele mai prestigioase instituţii culturale din ţară

Personalul – muzeul are angajaţi specialişti recunoscuţi în domeniilor lor de competenţă. Un alt element favorabil este tendinţa de întinerire a colectivului, începând cu angajaţii din cadrul Secţiei Educaţie, Comunicare, Proiecte Culturale şi Marketing

Facilităţile – clădirea muzeului este monument istoric şi punct de atracţie turistică. De asemenea, muzeul dispune de spaţii pentru diverse activităţi publice – săli pentru programe publice, sala Auditorium, spaţii comerciale.

Imaginea muzeului – în ultimii ani muzeul este perceput ca un muzeu modern, dinamic, cu ofertă diversă. Această imagine atrage atât vizitatorii, cât şi posibili parteneri şi sponsori

Programele educaţionale – muzeul organizează unele dintre cele mai apreciate şi variate programe educaţionale din Bucureşti, care se adresează mai multor categorii de persoane. În ultimii ani s-a diversificat foarte mult publicul vizat de aceste programe

Colaborarea cu Asociaţia Prietenii Muzeului Naţional de Artă al României – generează o mai mare vizibilitate programelor muzeului, facilitează atragerea de fonduri şi dezvoltarea de parteneriate

Amplasarea în centrul oraşului, uşor accesibil, în apropierea mai multor obiective turistice şi a numeroase hoteluri

Puncte deficitare:

Personal insuficient – suprasolicitarea angajaţilor existenţi este o realitate pentru întregul muzeu, aceasta fiind evidentă în cadrul secţiilor de specialitate (Galeria Naţională, Galeria de Artă Europeană şi Orientală, Muzeul Colecţiilor de Artă) şi, datorită impactului deosebit la public, în cadrul Secţiei Educaţie, Comunicare, Proiecte Culturale şi Marketing. Este necesară o reevaluare a acestei resurse şi angajarea unor noi specialişti care să asigure dezvoltarea unor programe interdisciplinare, dinamice şi inedite.

Personalul de supraveghere – alături de aprecieri laudative, unele reacţii înregistrate arată că personalul de supraveghere nu este foarte prietenos.

Nivelul salariilor – acestea sunt tot mai puțin motivante pentru specialiștii din orice domeniu de activitate, în special al specializărilor noi, atât de necesare pentru dezvoltarea activității publice și creșterea impactului la public al muzeului.

Acoperirea slabă a unor specializări, cum ar fi arta orientală sau artele decorative. Întrucât acestea nu sunt aproape deloc reprezentate în învățământul artistic din România, este nevoie cât mai curând de identificarea unor specialiști în istoria artei / alte domenii conexe interesați de aceste tipuri de artă sau de specialiști în civilizație orientală care să se poată specializa în muzeu în vederea redeschiderii Muzeului Colecțiilor de Artă și a Galeriilor de artă orientală și de artă decorativă (necesitate valabilă atât pentru secțiile de specialitate, cât și pentru Secția Educație, Comunicare, Proiecte Culturale și Marketing)

Imaginea insuficient conturată în rândul turiștilor străini și a rezidenților străini din București întrucât muzeul nu dispune de fonduri dedicate pentru publicitate

Insuficiența resurselor financiare

Numeroase litigii de revendicare bunuri culturale mobile.

În urma analizei mediului intern rezultă că principalele probleme cu care se confruntă Muzeul Național de Artă al României continuă să fie legate de personal și de resursele financiare insuficiente. Direcțiile pe care se recomandă dezvoltarea strategică a muzeului sunt: dezvoltarea structurii organizatorice în conformitate cu noile evoluții, dezvoltarea de parteneriate, proiectarea unei oferte interactive și dinamice care să corespundă atât misiunii muzeului, cât și exigențelor publicului.

Identificarea direcțiilor de evoluție a mediului extern

Analiza mediului extern este vitală pentru identificarea direcțiilor de dezvoltare a muzeului, ca instituție culturală și educativă aflată în slujba comunității. În acest context am identificat principalele oportunități și amenințări.

Oportunități:

Creșterea interesului publicului pentru expozițiile temporare, programele educaționale și alte proiecte culturale ale muzeelor

Creșterea interesului companiilor comerciale mari în susținerea culturii în general, a artei și a programelor de educație și divertisment în special.

Creșterea interesului media în activități culturale și educaționale interactive și inedite.

Creșterea dinamismului și a dorinței de colaborare în proiecte ample a centrelor culturale străine din București

Dezvoltarea activității turistice în București și creșterea numărului de cetățeni străini rezidenți în țară; creșterea interesului pentru turismul cultural și înțelegerea culturii locale

Dezvoltarea sectorului non-profit orientat spre dezvoltarea culturală și educarea comunității

Interesul agențiilor de turism în diversificarea ofertei

Amenințări:

Diversificarea expozițiilor de artă în București și creșterea valorii acestora.

Amploarea ofertei culturale în București, respectiv a programelor educaționale și a altor proiecte culturale ale muzeelor și a altor instituții culturale

Creșterea concurenței generate de organizații non-profit care propun proiecte culturale interactive și inedite, dar care nu se bazează pe patrimoniu material

Creșterea concurenței pentru fondurile și programele de finanțare a proiectelor culturale și educaționale

Această analiză succintă arată că principalele direcții de evoluție ale mediului extern sunt legate de creșterea interesului pentru manifestări culturale și dezvoltare spirituală, dar și dezvoltarea ofertei, respectiv a concurenței și a ofertanților. De asemenea, concurența pentru sursele de finanțare este tot mai puternică, dar și șansele de obținere a acestora în cadrul unor parteneriate interdisciplinare formate din organizații cu reputație recunoscută sunt mai mari. O altă tendință este creșterea fluxului de turiști străini (inclusiv a celor care practică turismul cultural) în București.

f.6. propuneri pentru următoarea perioadă de raportare a managementului privind indicele de ocupare a spațiilor destinate beneficiarilor

În perioada care urmează spațiile destinate beneficiarilor muzeului se vor extinde astfel: la sfârșitul anului 2010 prin redeschiderea integrală a Muzeului Colecțiilor de Artă; la finele anului 2012 prin redeschiderea Galeriei de Artă Orientală și a Galeriei de Artă Decorativă Europeană. În ceea ce privește spațiile accesibile publicului, galeriile cu expunere permanentă de la sediul central, de la Muzeul K.H. Zambaccian și de la Muzeul Theodor Pallady își vor păstra capacitatea la nivel maxim, iar spațiile dedicate expunerii temporare vor rămâne la dispoziția publicului într-un procent de 90% datorită perioadelor necesare instalării expozițiilor.

d.2. DATE COMPARATIVE DE CHELTUIELI (ESTIMARI SI REALIZARI) IN PERIOADA 2006-2009

Împărțirea pe tipuri de proiecte – mici, medii, mari – s-a făcut pe criteriul contribuției financiare a Muzeului Național de Artă al României.

ANUL 2006

Nr. crt.	Programul	Tip proiect	Denumire proiect	Deviz Estimat	Deviz realizat	Observații, comentarii, concluzii
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	<u>Extinderea si reamenajarea expunerii permanente</u>	Proiecte mici	1.1. Muzeul Kalinderu	10.000	9.735	
		Proiecte medii				
		Proiecte mari	1.2. Reamenajarea Galeriei de Artă Europeană in urma restituirii celor 19 lucrări aparținând Muzeului Național Brukenthal.	210.000	311.222	Lucrari in continuare pana in mai 2007
2	<u>Amenajare si reorganizare Muzee satelit</u>	Proiecte mici	Reparatii curente	27.000	31.765	
		Proiecte medii				
		Proiecte mari				

3	Expozitii temporare la sediul MNAR	Proiecte mici	3.1. <i>Antoine Bourdelle</i>, în colaborare cu Muzeul Bourdelle din Paris 3.2. <i>Mot à Main: Image et écriture dans l'art en Belgique</i>, expoziție organizată în colaborare cu Comisariatul General pentru Relații Internaționale al Comunității Valone din Belgia. 3.3. <i>România în timpul lui Carol I</i>, expoziție organizată în colaborare cu Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național Peleş, Muzeul Național Cotroceni, Muzeul Național Filatelic, Muzeul Militar Național 3.4. <i>Cositoare din Colecțiile secțiilor de Artă Veche Românească și Artă Decorativă.</i> 3.5. <i>Grafica din Colecția Simu</i> 3.6. <i>Arta provincială franceză, secolele XVII-XIX/ Mobilier provincial francez secolele XVII-XIX</i> 3.7. <i>De la mihrab la grădina paradisului</i> 3.8. <i>Rodica Maniu. Pictură și grafică</i> 3.9. <i>Volum și perspectivă în creația grafică a lui Theodor Pallady</i> 3.10. <i>Donații și donatori: Eugen Gâscă</i> 3.11. <i>Luis Barragán – spațiu, culoare, apă și... serenitate</i> 3.12. <i>Moștenire sacră – Edward S. Curtis și indienii nord-americani</i> 3.13. <i>100 de antichități și flori din cele patru anotimpuri. Artă chineză modernă în stil tradițional</i> 3.14. <i>Constantin Brâncuși fotograf</i>	35.000 40.000 Finantare partener 30.000 30.000 20.000 30.000 20.000 15.000 25.000 25.000 20.000 15.000 10.000	29.796 55.438 9.874 18.675 4.793 si finantare Ambasada Mexic 2.456 si finantare Ambasada SUA 18.347 1.234	7751 vizitatori 3.793 vizitatori Realizat Amanat din lipsa finantarii 400 vizitatori Amanat 1.945 vizitatori Amanat 2007 Amanat din lipsa de fonduri Amanat 2007 3.177 vizitatori 2.884 vizitatori 2.586 vizitatori 6.763 vizitatori
		Proiecte medii	3.15. <i>Rembrandt 2006 – 400 de ani de la nașterea artistului;/ Intalnire cu Rembrandt</i>	90.000	75.347 si finantare Biblioteca Academiei	11.609 vizitatori

		Proiecte mari	3.16. <i>Expoziția de artă medievală</i> la Muzeul Louvre.	334.360		Amanat-partenerii urmeaza sa precizeze data
			3.17. <i>Pictura românească și grădina, / Culorile gradinii in peisajul romanesc</i>	275.000	148.456	7.671 vizitatori
4	<u>Expozitii organizate in strainatate si participari la expozitii internationale</u>	Proiecte mici	4.1. <i>Nicolae Grigorescu la Barbizon</i> 4.2. <i>Sigismundus Rex et Imperator</i> 4.3. <i>Alexandre, cet Immortel</i> 4.4. <i>Andreea Mantegna și Padova, 1445-1460</i> 4.5. <i>Pierre Bonnard</i>	Partener Partener Partener Partener Partener		
		Proiecte medii				
		Proiecte mari				
5	<u>Programul Educatie muzeala</u>	Proiecte mici	5.1. Programe educative 5, descrise in raport 5.2. Proiecte comunicare, carti postale, Buletinul muzeului	76.000 37.500	55.465 32.384	Realizat Realizat
		Proiecte medii				
		Proiecte mari				

ANUL 2007

Nr. crt.	Programul	Tip proiect	Denumire proiect	Deviz Estimat	Deviz realizat	Observații, comentarii, concluzii
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	<u>Extinderea si reamenajarea expunerii permanente</u>	Proiecte mici				
		Proiecte medii				
		Proiecte mari	1.1. Redeschiderea Galeriei de Artă Orientală și a Galeriei de Artă Decorativă Europeană 1.2. Redeschiderea Corpurilor B și C ale Muzeului Colecțiilor de Artă 1.3. Muzeul Kalinderu 1.4. Reamenajarea Galeriei de Artă Europeană în urma restituirii celor 19 lucrări aparținând Muzeului Național Brukenthal. 1.5. Extinderea sistemului electronic supraveghere antifracție/ antiincendiu în Galeria de Artă Europeană	730.174	1.206.232	Programul multi-anual, Finantare BDCE prin MCC Programe în derulare Finalizat mai 2007 Finalizat mai 2007
2	<u>Expozitii temporare la sediul MNAR</u>	Proiecte mici	2.1. Cositoare din Colecțiile secțiilor de Artă Veche Românească și Artă Decorativă. 2.2. Rodica Maniu. Pictură și grafică. 2.3. Arta abstractă italiană 1910 -1960 2.4 . Donații și donatori: Eugen Gâscă 2.5. Wifredo Lam. Cartografie intimă 2.6. Mobilier provincial francez din Provența, Normandia și Bretania 2.7. Descoperirea peisajului. Începuturile modernității românești	30.000		Amânat din lipsă de fonduri 877 vizitatori 3.176 vizitatori
		Proiecte medii	2.8. Culoarele Avangardei. Arta în România 1910-1950 2.9. Arta spaniolă din secolul XX. Colecția de artă a Fundației "la Caixa" 2.10. Grigorescu, pictor al naturii	20.000 10.000 25.000	15.456 12.347 finantare Ambasada Italiei 17.345 finantare Institutue Cervantes	1.112 vizitatori 561 vizitatori 1.098 vizitatori 2.349 vizitatori
		Proiecte mari			Finantare ICR Finanțare La Caixa - Spania	3.533 vizitatori 1.177 vizitatori
						7.458 vizitatori

3	Expozitii organizate in strainatate si participari la expozitii internationale	Proiecte mici				
		Proiecte medii				
		Proiecte mari	3.1. <i>Expoziția de artă medievală</i> la Muzeul Louvre	334.360		Amânat, partenerii urmează să precizeze data
4	<i>Programul Educatie muzeala</i>	Proiecte mici	4.1. Programe educative pentru public	25.000		Realizat
		Proiecte medii				
		Proiecte mari				
5	<i>Programul de evidenta, conservare si restaurare</i>	Proiecte mici	5.1. Program de evidența și clasarea a patrimoniului	30.000	2.375	In derulare
			5.2. Sistem integrat securizat pentru informare, gestionare și documentare a obiectelor de artă din patrimoniul național	50.000		
		Proiecte mari	5.3. Restaurare Operațiuni care se pot efectua în laboratoarele proprii	10.000	14.559	Realizat
			Proiecte medii			
			Proiecte mari	Program de asigurare a operelor clasate în tezaur	Bugetul va fi definitivat odata cu aparitia Normelor de evaluare	174.345
Proiecte mari	Program de conservare/restaurare a patrimoniului	300.000				
Proiecte mari	5.4. Conservare					
Proiecte mari	5.5. Optimizarea condițiilor de conservare în depozite:					

ANUL 2008

Nr. crt.	Programul	Tip proiect	Denumire proiect	Deviz Estimat	Deviz realizat	Observații, comentarii, concluzii
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	<u>Extinderea si reamenajarea expunerii permanente</u>	Proiecte mici Proiecte medii Proiecte mari	<i>1.1. Redeschiderea Galeriei de Artă Orientală și a Galeriei de Artă Decorativă Europeană 1.2. Redeschiderea Corpurilor B și C ale Muzeului Colecțiilor de Artă 1.3. Muzeul Kalinderu</i>			Programul multi-anual, Finantare BDCE prin MCC Programe in derulare
2	<u>Expozitii temporare la sediul MNAR</u>	Proiecte mici Proiecte medii Proiecte mari	<i>2.1. Achiziții 2007-2008 2.2. Atelierul. Modelul. Pictorul 2.3. Cristaluri de Boemia 2.4. Școala de la Roma 2.5. Tribut magnificenței – Bijuterii și microsculptură de la Muzeul de Bijuterii Ilias Lalaounis din Atena 2.6. Călătorie la curtea shogunală. Toyohara Chikanobu (1838 – 1912). Gravură japoneză din Epoca Meiji 2.7. O capodoperă de Antonello da Messina de la Galleria Borghese la MNAR 2.8. De la întruparea Cuvântului la îndumnezeirea omului. Icoane bizantine și post-bizantine din Grecia 2.9. Linia și culoarea. Desene florentine din secolul al XVII-lea. Capodopere de la Muzeul Luvru 2.10. Napoleon al III-lea și Principatele Române</i>		finantare Centru Ceh Institutul Italian de Cultura „Vito Grasso” finantare ENEL Parteneri externi	927 vizitatori 853 vizitatori 3.374 vizitatori 1.551 vizitatori 6.700 vizitatori 1.454 vizitatori Realizat 5.407 vizitatori 4.158 vizitatori 7.626 vizitatori

3	<u>Expozitii organizate in strainatate si participari la expozitii internationale</u>	Proiecte mici				
		Proiecte medii				
		Proiecte mari	3.1. <i>Expoziția de artă medievală</i> la Muzeul Louvre	334.360		Amânat, partenerii urmează să precizeze data
4	<u>Programul Educatie muzeala</u>	Proiecte mici	4.1. Programe educative pentru public 4.2. Proiecte comunicare, carti postale,	25.000 37.500	18.453 23.456	Realizat Realizat
		Proiecte medii				
		Proiecte mari				
5	<u>Programul de evidenta, conservare si restaurare</u>	Proiecte mici	5.1. Program de evidența și clasarea a patrimoniului 5.2. Sistem integrat securizat pentru informare, gestionare și documentare a obiectelor de artă din patrimoniul național 5.3. Restaurare Operațiuni care se pot efectua în laboratoarele proprii	30.000 50.000 10.000	47.256 14.559	In derulare Achizitionate cititoarele de coduri de bare Realizat
		Proiecte medii				
		Proiecte mari	Program de asigurare a operelor clasate în tezaur Program de conservare/restaurare a patrimoniului 5.4. Conservare 5.5. Optimizarea condițiilor de conservare în depozite:	Bugetul va fi definitivat odata cu aparitia Normelor de evaluare 300.000	 275.764	 Realizat

ANUL 2009

Nr. crt.	Programul	Tip proiect	Denumire proiect	Deviz Estimat	Deviz realizat	Observații, comentarii, concluzii
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	<u>Extinderea expunerii permanente</u>	Proiecte mici				
		Proiecte medii				
		Proiecte mari	1.1. Redeschiderea Galeriei de Artă Orientală și a Galeriei de Artă Decorativă Europeană 1.2. Redeschiderea Corpurilor B și C ale Muzeului Colecțiilor de Artă 1.3. Muzeul Kalinderu			Programul multi-anual, Finantare BDCE prin MCC
2	<u>Amenajare si reorganizare Muzeu satelit</u>	Proiecte mici				
		Proiecte medii	-----			
		Proiecte mari				
3	<u>Expozitii temporare la sediul MNAR</u>	Proiecte mici	3.1. René Magritte - expoziție de fotografii 3.2. Gravura europeană în patrimoniul Secției de Arte Grafice 3.3. Surse etnografice II. Artiști români 1850-1900. 3.4. Ion Mincu. Desene și proiecte de arhitectură 3.5. Volum și perspectivă în creația grafică a lui Theodor Pallady 3.6. Henrieta Delavrancea-Gibory. Arhitectură 1930-1940	50.000 15.000 15.000 10.000 10.000 5.000	Finantare externa Parteneri externi	2.034 vizitatori Amanat Amanat Realizat Realizat 840 vizitatori
		Proiecte medii	3.7. O mie de ani de pictură venețiană. Geniul Veneției 3.8. Cositoarele din colecția Muzeului Național de Artă al României 3.9. Mari gravori ai școlii Utagawa: Kunisada. 3.10. Omagiu Yves Saint Laurent	100.000 80.000 60.000 5.000	 In derulare Parteneri externi	M.C.C.P.N. nu a cazut de acord cu partenerii asupra finantarii Amanat 2010 Realizat 2.775 vizitatori

		Proiecte mari	3.11. 100 de ani de pictură sârbă în colaborare cu Galeria Națională din Serbia. 3.12. Dracula, voievod și vampir 3.13. Modernismul în Balcani, Ipstaze ale modernismului 3.14. Confluente culturale româno-armene 3.15. Călătorie în Bretania	141.500 1.324.920 139.080 183.000 732.000	Parteneri externi 207.139 și IFB, sponsori	6.700 vizitatori Amanat 2010 lipsa fonduri Parteneriat cu finantare UE 5.750 vizitatori Amanat 2010 1.800 vizitatori până în prezent Înderulare
4	<u>Expozitii organizate in strainatate si participari la expozitii internationale</u>	Proiecte mici	4.1. Pictori români în Bretania 1880-1940 4.2. Culorile avangardei 4.3. Brâncuși fotograf 4.4. Expoziția Oublier Rodin. 1905-1914 4.5. Expoziția Late stille-life 4.6. Expoziția Arhitecture as Icon 4.7. Gustav Klimt – In search of the Total Artwork 4.8. Expoziția Shadows	30.000 Finanț. ICR Finanț. ICR Partener Partener Partener Partener		Realizat Realizat Realizat Realizat Realizat Realizat Realizat
		Proiecte medii				
		Proiecte mari	4.9. Napoleon al III-lea și Principatele Române	548.620	179.427 și Reuniunea Muzeelor Nationale din Franta, IFB, sponsori	Realizat
5	<u>Programul Educatie muzeala</u>	Proiecte mici	5.1. Programe educative 5.2. Proiecte comunicare	30.000 30.000		Realizat Realizat
		Proiecte medii				
		Proiecte mari				

6	<u>Programul Publicatii, altele decat cele aferente expozitiilor temporare</u>	Proiecte mici	6.1. Carnetul de schițe pentru Maria Știrbey	30.000		In derulare nefinalizat din lipsa fondurilor
		Proiecte medii	6.2. Repertoriul Muzeului Zambaccian	100.000		In derulare nefinalizat din lipsa fondurilor
		Proiecte mari	6.3. Ghidul Galeriei de Artă Românească Modernă	150.000		In derulare nefinalizat din lipsa fondurilor
7	<u>Programul de evidenta, conservare si restaurare</u>	Proiecte mici	7.1. Program de evidență și clasare a patrimoniului 7.2. Restaurare a) Operațiuni care se efectuează în laboratoarele proprii. b) Restaurări în afara muzeului.	40.000 50.000 25.000		In derulare nefinalizat din lipsa fondurilor
		Proiecte medii	7.3. Program de asigurare a operelor clasate în categoria tezaur	In curs de evaluare		Lipsa aparitiei Normelor de evaluare
		Proiecte mari				

e.3 ANALIZA PROGRAMULUI MINIMAL REALIZAT, IN RAPORT CU CEL PROPUȘ, IN CORELATIE CU SUBVENTIA PRIMITA
PENTRU PERIOADA 2006 - 2009

ANUL 2006

Nr. crt.	Programul	Scop	Beneficiari	Perioada de realizare	Finantare (subventie si alte surse atrase/venituri proprii)	Observații, comentarii, concluzii
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	<u>Extinderea si reamenajarea expunerii permanente</u>	<i>1.1 Muzeul Kalinderu</i>			9.735	
		<i>1.2 . Reamenajarea Galeriei de Artă Europeană în urma restituirii celor 19 lucrări aparținând Muzeului Național Brukenthal.</i>			311.322	Lucrari in continuare pana in mai 2007
2	<u>Amenajare si reorganizare Muzeu satelit</u>	Reparatii curente			31.765	

3	<u>Expozitii temporare la sediul MNAR</u>	3.1 <i>Antoine Bourdelle</i>, în colaborare cu Muzeul Bourdelle din Paris 3.2 <i>Mot à Main: Image et ecriture dans l'art en Belgique</i>, expoziție organizată în colaborare cu Comisariatul General pentru Relații Internaționale al Comunității Valone din Belgia. 3.3 . <i>România în timpul lui Carol I</i>, expoziție organizată în colaborare cu Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național Peleş, Muzeul Național Cotroceni, Muzeul Național Filatelic, Muzeul Militar Național 3.4 <i>Cositoare din Colecțiile secțiilor de Artă Veche Românească și Artă Decorativă.</i> 3.5 <i>Grafica din Colecția Simu</i> 3.6 <i>Arta provincială franceză, secolele XVII-XIX</i> 3.7 <i>De la mihrab la grădina paradisului</i> 3.8 . <i>Rodica Maniu. Pictură și grafică</i> 3.9 <i>Volum și perspectivă în creația grafică a lui Theodor Pallady</i> 3.10. <i>Donații și donatori: Eugen Gâscă</i> 3.11 <i>Luis Barragán – spațiu, culoare, apă și... serenitate</i> 3.12 <i>Moștenire sacră – Edward S. Curtis și indienii nord-americieni</i>			29.796 55.438 Finantare partener 30.000 9.874 20.000 18.675 20.000 15.000 25.000 4.793 si Finantare Ambasada Mexic 2.456 si Finantare Ambasada SUA 18.347 1.234	7751 vizitatori 3.793 vizitatori Realizat Amanat 2007 400 vizitatori Amanat 1.945 vizitatori Amanat 2007 Amanat din lipsa de fonduri Amanat 2007 3.177 vizitatori 2.884 vizitatori 2.586 vizitatori 6.763 vizitatori

		3.12 . <i>Rembrandt 2006 – 400 de ani de la nașterea artistului;/</i> <u>Intalnire cu Rembrandt</u>			75.347 si finantare Biblioteca Academiei	11.609 vizitatori
		3.13. Expoziția de artă medievală pentru Muzeul Louvre.			334.360	Amanat-partenerii urmeaza sa precizeze data
		<i>3.14 Pictura românească și grădina,/ Culoarele gradinii in pictura romaneasca</i>			148.456	7.671 vizitatori
4	<u>Expozitii organizate in strainatate si participari la expoziții internationale</u>	4.1 <i>Nicolae Grigorescu la Barbizon</i> 4.2 <i>Sigismundus Rex et Imperator</i> 4.3 <i>Alexandre, cet Immortel</i> 4.4 <i>Andreea Mantegna și Padova, 1445-1460</i> 4.5 <i>Pierre Bonard</i>			Partener Partener Partener Partener Partener	
5	<i>Programul</i> <u>Educatie muzeala</u>	5.1 Programe educative 5, descrise in raport 5.2 Proiecte comunicare, carti postale, Buletinul muzeului			55.465 32.384	Realizat Realizat

ANUL 2007

Nr. crt.	Programul	Denumire proiect	Beneficiari	Perioada de realizare	Finantare (subventie si alte surse atrase/venituri proprii)	Observații, comentarii, concluzii
(1)	(2)	(4)			(5)	(7)
1	<u>Extinderea si reamenajarea expunerii permanente</u>	<i>1.1 Redeschiderea Galeriei de Artă Orientală și a Galeriei de Artă Decorativă Europeană</i> <i>1.2 Redeschiderea Corpurilor B și C ale Muzeului Colecțiilor de Artă</i> <i>1.3 Muzeul Kalinderu</i> <i>1.4 . Reamenajarea Galeriei de Artă Europeană în urma restituirii celor 19 lucrări aparținând Muzeului Național Brukenthal, distribuite în prezent în aproape toate spațiile galeriei, s-a impus reconfigurarea întregii galerii.</i> <i>1.5 Extinderea sistemului electronic de supraveghere antiefracție/antiincendiu în Galeria de Artă Europeană</i>			1.206.232 505.981	Programul multi-anual, Finantare BDCE prin MCC Programe in derulare Finalizat mai 2007 Finalizat mai 2007

2	<u>Expozitii temporare la sediul MNAR</u>	2.1 <i>Cositoare din Colecțiile secțiilor de Artă Veche Românească și Artă Decorativă.</i>			30.000	Amânat din lipsă de fonduri
		2.2 <i>Rodica Maniu. Pictură și grafică.</i>			15.456	877 vizitatori
		2.3 <i>Arta abstractă italiană 1910 -1960</i>			12.347 si Ambasada Italiei	3.176 vizitatori
		2.4 . <i>Donații și donatori: Eugen Gâscă</i>			17.345	1.112 vizitatori
		2.5 <i>Wifredo Lam. Cartografie intimă</i>				561 vizitatori
		2.6 <i>Mobilier provincial francez din Provența, Normandia și Bretania</i>				1.098 vizitatori
		2.7 <i>Descoperirea peisajului. Începuturile modernității românești</i>				2.349 vizitatori
		2.8 <i>Culorile Avangardei. Arta în România 1910-1950</i>			Finantare ICR	3.533 vizitatori
		2.9 <i>Arta spaniolă din secolul XX. Colecția de artă a Fundației "la Caixa"</i>			La Caixa	1.177 vizitatori
		2.10 <i>Grigorescu, pictor al naturii</i>				7.458 vizitatori
3	<u>Expozitii organizate in strainatate si participari la expozitii internationale</u>					
		3.1 <i>Expoziția de artă medievală la Muzeul Louvre</i>			334.360	Amânat, partenerii urmează să precizeze data
4	<u>Programul Educație muzeala</u>	4.1 <i>Programe educative pentru public</i>			25.000	Realizat

5	<u><i>Programul de evidenta, conservare si restaurare</i></u>	5.1 . Program de evidența și clasarea a patrimoniului			2.375	In derulare
		5.2 . Sistem integrat securizat pentru informare, gestionare și documentare a obiectelor de artă din patrimoniul național				Achizitionate softurile pentru cititoarele de coduri de bare
		5.3 . Restaurare a) Operațiuni care se pot efectua în laboratoarele proprii			14.559	Realizat
		Program de asigurare a operelor clasate în tezaur			Bugetul va fi definitivat odata cu aparitia Normelor de evaluare	
		Program de conservare/restaurare a patrimoniului 1. Conservare Optimizarea condițiilor de conservare în depozite:			174.345	Derulat pe 2007 si 2008

ANUL 2008

Nr. crt.	Programul	Denumire proiect	Beneficiari	Perioada de realizare	Finantare (subventie si alte surse atrase/venituri proprii)	Observații, comentarii, concluzii
(1)	(2)	(4)			(5)	(7)
1	<u>Extinderea si reamenajarea expunerii permanente</u>	<i>1.1 Redeschiderea Galeriei de Artă Orientală și a Galeriei de Artă Decorativă Europeană</i> <i>1.2 Redeschiderea Corpurilor B și C ale Muzeului Colecțiilor de Artă</i> <i>1.3 Muzeul Kalinderu</i>				Programul multi-anual, Finantare BDCE prin MCC Programe in derulare
2	<u>Expozitii temporare la sediul MNAR</u>	<i>2.1 Achiziții 2007-2008</i> <i>2.2 Atelierul. Modelul. Pictorul</i> <i>2.3 Cristaluri de Boemia</i> <i>2.4 Școala de la Roma</i> <i>2.5 Tribut magnificenței – Bijuterii și microsculptură de la Muzeul de Bijuterii Ilias Lalaounis din Atena</i> <i>2.6 Călătorie la curtea shogunală. Toyohara Chikanobu (1838 – 1912). Gravură japoneză din Epoca Meiji</i> <i>2.7 O capodoperă de Antonello da Messina de la Galleria Borghese la MNAR</i> <i>2.8 De la întruparea Cuvântului la îndumnezeirea omului. Icoane bizantine și post-bizantine din Grecia</i> <i>2.9 Linia și culoarea. Desene florentine din secolul al XVII-lea. Capodopere de la Muzeul Luvru</i> <i>2.10 Napoleon al III-lea și Principatele Române</i>				927 vizitatori 853 vizitatori 3.374 vizitatori 1.551 vizitatori 6.700 vizitatori 1.454 vizitatori Realizat 5.407 vizitatori 4.158 vizitatori 7.626 vizitatori

3	<u>Expozitii organizate in strainatate si participari la expozitii internationale</u>					
		3.1 <i>Expoziția de artă medievală</i> la Muzeul Louvre			334.360	Amânat, partenerii urmează să precizeze data
4	<i>Programul <u>Educație muzeala</u></i>	5.1 Programe educative pentru public			18.453	Realizat
		5.2 Proiecte comunicare, carti postale, Buletinul muzeului			23.456	Realizat
5	<u>Programul de evidenta, conservare si restaurare</u>	5.1 . Program de evidența și clasarea a patrimoniului			30.000	In derulare Achizitionate cititoarele de coduri de bare
		5.2 . Sistem integrat securizat pentru informare, gestionare și documentare a obiectelor de artă din patrimoniul național			47.256	
		5.3 . Restaurare a) Operațiuni care se pot efectua în laboratoarele proprii			14.559	Realizat
		Program de asigurare a operelor clasate în tezaur				
		Program de conservare/restaurare a patrimoniului 1. Conservare Optimizarea condițiilor de conservare în depozite:			Bugetul va fi definitivat odata cu aparitia Normelor de evaluare	
					275.764	Realizat

ANUL 2009

Nr. crt.	Programul	Denumire proiect	Beneficiari	Perioada de realizare	Finantare (subventie si alte surse atrase/venituri proprii)	Observații, comentarii, concluzii
(1)	(2)	(4)			(5)	(7)
1	<u>Extinderea expunerii permanente</u>	<i>1.1 Redeschiderea Galeriei de Artă Orientală și a Galeriei de Artă Decorativă Europeană</i> <i>1.2 Redeschiderea Corpurilor B și C ale Muzeului Colecțiilor de Artă</i> <i>1.3 Muzeul Kalinderu</i>				Programul multi-anual, Finantare BDCE prin MCC
2	<u>Amenajare si reorganizare Muzeu satelit</u>	-----				
3	<u>Expozitii temporare la sediul MNAR</u>	<i>3.1 René Magritte - expoziție de fotografii</i> <i>3.2 Gravura europeană în patrimoniul Secției de Arte Grafice</i> <i>3.3 Surse etnografice II. Artiști români 1850-1900.</i> <i>3.4 Ion Mincu. Desene și proiecte de arhitectură</i> <i>3.4 Volum și perspectivă în creația grafică a lui Theodor Pallady</i> <i>3.5 Henrieta Delavrancea-Gibory. Arhitectură 1930-1940</i>			Finantare externa 15.000 15.000 5.000 Partener extern	2.034 vizitatori Amanat Amanat Realizat Realizat 840 vizitatori

	<i>3.5 O mie de ani de pictură venețiană. Geniul Veneției</i> <i>3.5 Cositoarele din colecția Muzeului Național de Artă al României</i> <i>3.6 Mari gravori ai școlii Utagawa: Kunisada.</i> <i>3.7 Omagiu Yves Saint Laurent</i>			100.000 80.000 In derulare Partener extern	Nu s-a cazut de acord cu partenerii asupra denumirii proiectului Amanat 2010 Realizat 2.775 vizitatori
	<i>3.7 100 de ani de pictură sârbă în colaborare cu Galeria Națională din Serbia.</i> <i>3.8 Dracula, voievod și vampir</i> <i>3.9 . Modernismul în Balcani, Ipostaze ale modernismului</i> <i>3.10 Confluente culturale româno-armene</i> <i>3.11 Pictorii români și arta bretonă</i>			Partener extern 1.324.920 146.289 183.000 Partener extern si sponsori	6.700 vizitatori Amanat 2010 lipsa fonduri Parteneriat cu finantare UE 5.750 vizitatori Amanat 2010 Redenumit Calatori in Bretania 1.800 vizitatori

4	<u>Expoziții organizate în străinătate și participări la expoziții internaționale</u>	4.1 <i>Pictori români în Bretania 1880-1940</i> 4.2 <i>Culorile avangardei</i> 4.3 <i>Brâncuși fotograf</i> 4.4 <i>Expoziția Oublier Rodin. 1905-1914</i> 4.5 <i>Expoziția Late stille-life</i> 4.6 <i>Expoziția Arhitecture as Icon</i> 4.7 <i>Gustav Klimt – In search of the Total Artwork</i> 4.8 <i>Expoziția Shadows</i> 4.9 <i>Napoleon al III-lea și Principatele Române</i>			30.000 Finanț. ICR Finanț. ICR Partener Partener Partener Partener Partener Parteneriat, deviz nefinalizat	Realizat Realizat Realizat Realizat Realizat Realizat Realizat Realizat Realizat
5	<u>Programul Educație muzeala</u>	5.1 Programe educative 5.2 Proiecte comunicare			29.678 37.564	Realizat Realizat
6	<u>Programul Publicatii, altele decat cele aferente expozitiilor temporare</u>	6.1 . Carnetul de schițe pentru Maria Știrbey 6.2 Repertoriul Muzeului Zambaccian 6.3 Ghidul Galeriei de Artă Românească Modernă				In derulare nefinalizat din lipsa fondurilor In derulare nefinalizat din lipsa fondurilor In derulare nefinalizat din lipsa fondurilor
7	<u>Programul de evidentă, conservare și restaurare</u>	7.1 Program de evidență și clasare a patrimoniului 7.2 Restaurare a) operațiuni care se efectuează în laboratoarele proprii. b) Restaurări în afara muzeului. 7.3 Program de asigurare a operelor clasate în categoria tezaur			23.431 In curs de evaluare	In derulare nefinalizat din lipsa fondurilor Materiale Lipsa Normelor de evaluare

e.4 MANAGEMENTUL DE PROIECT : CENTRALIZATORUL DE PROGRAME/ PROIECTE/BENEFICIARI

Nr. crt.	Programul	Tip proiect	Denumire proiect	Numar de Proiecte	Numar de expozitii	Numar de beneficiari
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	<u>Extinderea expunerii permanente</u>	Proiecte mici				
		Proiecte medii				
		Proiecte mari	<i>1.1 Redeschiderea Galeriei de Artă Orientală și a Galeriei de Artă Decorativă Europeană</i> <i>1.2 Redeschiderea Corpurilor B și C ale Muzeului Colecțiilor de Artă</i> <i>1.3 Muzeul Kalinderu</i>	3	3 galerii tematice	Prin marirea spatiului expozitional si creșterea numărului de vizitatori
2	<u>Amenajare si reorganizare Muzeu satelit</u>	Proiecte mici	Reparatii curente	2	2	
		Proiecte medii				
		Proiecte mari				
3	<u>Expozitii temporare la sediul MNAR</u>	Proiecte mici	<i>Expozitii temporare</i>	23	23	
		Proiecte medii	<i>Expozitii temporare</i>	9	9	
		Proiecte mari	<i>Expozitii temporare</i> <i>Expozitii permanente</i>	6 5	6 5	Galerii la sediu si 2 sateliti
4	<u>Expozitii organizate in strainatate si participari la expozitii internationale</u>	Proiecte mici	Participari la expozitii internationale	13	13	
		Proiecte medii	Participari la expozitii internationale			
		Proiecte mari	Participari la expozitii internationale	1		

5	<i>Programul <u>Educatie muzeala</u></i>	Proiecte mici	5.1 Programe educative	7	7	
		Proiecte medii				
		Proiecte mari				
6	<i>Programul <u>Publicatii, altele decat cele afereente expozitiilor temporare</u></i>	Proiecte mici		1		In derulare
		Proiecte medii		1		In derulare
		Proiecte mari		1		In derulare
7	<i>Programul de <u>evidenta, conservare si restaurare</u></i>	Proiecte mici		9		In derulare
		Proiecte medii		1		In derulare
		Proiecte mari		3		In derulare
	total:	total:		total: 85 proiecte	total: 68 expozitii	Nr. Total de vizitatori 1.101.000

TABELUL INVESTIȚIILOR ÎN PROGRAME

(1)		Categoriile de Investiții în proiecte	Nr. De proiecte în primul an (anul 2009)	Investiție în Proiecte primul an (anul 2009)	Nr. de proiecte în anul 2010	Investiție în Proiecte anul 2010	TOTAL Investiția în program	
							Primul an 2009	Anul 2010
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
(2.1)	Programul. <u>Extinderea expunerii permanente</u>	(Mici) < 50.000 lei (Medii) < 100.000 lei (Mari) < 3.000.000 lei	3	Finantare BDCE prin MCCPN	3	Finantare BDCE prin MCCPN	-----	-----
(2.8)	Programul <u>Amenajare si reorganizare Muzeu satelit</u>	(Mici) < 50.000 lei (Medii) < 100.000 lei (Mari) < 3.000.000 lei			0		-----	
(2.4)	Programul <u>Expozitii temporare la sediul MNAR</u>	(Mici) < 50.000 lei (Medii) < 100.000 lei (Mari) < 3.000.000 lei	4 2 3		6 1 4	105000 100000 2078250		
(2.5)	Programul <u>Expozitii organizate in strainatate si participari la expozitii internationale</u>	(Mici) < 50.000 lei (Medii) < 100.000 lei (Mari) < 3.000.000 lei	8 0 1		0 0 4	4763000		
(2.6)	Programul <u>Educatie muzeala</u>	(Mici) < 50.000 lei (Medii) < 100.000 lei	2		2	200000		

		(Mari) <3.000.000 lei						
(2.7)	<u>Programul de evidenta, conservare si restaurare</u>	(Mici) < 50.000 lei (Medii) < 100.000 lei	3 1		4 1	115000 3000000		
(2.8)	<u>Programul Publicatii, altele decat cele aferente expozitiilor temporare</u>	(Mici) < 50.000 lei (Medii) < 100.000 lei (Mari) <3.000.000 lei	1 1 1		1 2 2	30000 200000 300000		
(3)	TOTAL , din care:		Total nr. proiecte în primul an 30	Total investiție în proiecte în primul an (Lei), Din care:	Total nr. proiecte în anul 2010 31	Total investiție în proiecte în anul 2010 (Lei), din care:	-	-
(4)	Surse atrase						-	-
	Sponsorizari		978234	55717		3267375	5571	3267375
	Venituri proprii		979000	979000		2178250	97900	2178250
(5)	Bugetul autorității		6574000	6574000		5445625	657400	5445625

Diferenta dintre sursele atrase – aliniatul Sponsorizari in anul 2009 (coloana 3) si investitiile in programe pe 2009 (coloana 4) este constituita din soldul Proiectului „Restore the Beauty” descris la punctul a.9 din raport.

Coloana 4 „Investitie in proiecte in primul an” , nu poate fi completata deoarece multe proiecte sunt in derulare si nu sunt incheiate devizele. Proiectia pentru 2010 poate fi facuta dupa aprobarea Bugetului de venituri si cheltuieli.